Пралетары ўсіх краёў, злучайцеся!

Савецкая Беларусь

Орган Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саветаў БССР.

АДРЭС РЭДАКЦЫІ: МЕНСК, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса (2-гі Дом Саветаў).

ТЭЛЕФОНЫ: Рэдакцыі—№ 478. Рэдактара—№ 769.

Матэр'ял прыймаецца—з 9-ці да 3½ гадз. Нявыкарыстаныя рукапісы назад аўтарам не вяртаюцца.

КАНТОРА: Менск, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса. Тэлефон № 244. (2-гі Дом Саветаў).

КОШТ НУМАРУ 5 кап.

ПАДПІСНАЯ ПЛАТА: [illegible]

ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ: [illegible] За радок напаперлі пасярод тэксту 1 р. — к. За радок напаперлі перад тэкстам 1 р. 50 к. Сьпешныя на 50 проц. даражэй. Звыш тарыфу бярэцца 10 проц. падатку.

ПЛАТА ЗА ПУБЛІКАЦЫІ: [illegible] За кожны дадатковы . . 15 к. Беспрацоўн. і чырвонаармейцы за дакумэнт . . 15 к. За кожны дадатковы . . 5 к. Публікацыі ЗАГС'у—2 руб.

ПАДПІСКА ПРЫЙМАЕЦЦА ў канторы газэты, ва ўсіх аддзяленьнях Беларускага Дзяржаўнага Выдавецтва і ва ўсіх пашт.-тэл. канторах. АБВЕСТКІ ПРЫЙМАЮЦЦА канторай газэты: Менск, рог Ленінскай і Карла Маркса (2-гі дом Саветаў).

9 ГОД ВЫДАНЬНЯ. ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА. № 286 (2474) Чацьвер, 13-га сьнежня 1928 г.

4-я СЭСІЯ ЦВК СССР.

ВЫБАРЫ Ў САВЕТЫ Ў 1928-29 Г.

Савецкая ўлада і ленінская партыя ня толькі АБАПІРАЮЦЦА на масы, але і ВЯДУЦЬ іх за сабою ў сацыялістычным будаўніцтве. У гэтым асноўная розьніца нашае выбарчае кампаніі ад буржуазных.

З дакладу т. Калініна.

МАСКВА, 12-XII. На вячэрнім пасяджэньні 11-га сьнежня сэсія ЦВК заслухала даклад М. І. Калініна аб выбарах у саветы ў 1928-29 годзе.

Тав. Калінін, спатканы доўгімі воплескамі, пачынае свой даклад паведамленьнем аб тэй увазе, якую аддае перавыбарам у саветы заграчнічная белагвардзейская прэса. Мілюкоўская белагвардзейская газэта піша прыблізна так: «Чаго-ж гэта бальшавікі непакояцца? Выбары ў іх, гэта ня выбары ў буржуазных дзяржавах. Асноўная расстаноўка сіл не зьмяняецца. Як і ўся ўлада, застанецца на мясцох тая-ж дыктатура пралетарыяту. Чаму-ж гэта бальшавікі надаюць такое вялікае значэньне сваім выбарам, зварачваюць такую ўвагу на іх арганізацыю»? Пытаньнем аб савецкіх выбарах займаецца і, з дазволу сказаць «Социалистический Вестник». У адным з апошніх нумароў гэтае меншавіцкае газэткі стары правадыр меншавікоў Дан кажа: «Савецкія выбары, не зважаючы на палітычную манаполію кампартыі, сталі для яе самаю важнаю палітычнаю справаю». У гэтым артыкуле Дан гаворыць аб тым, што бальшавікі ўжываюць шмат захадаў для арганізацыі выбараў, для таго, каб «прамацаць настроі мас", для таго, каб „знайсьці ў іх спачуваньне».

Спыняючыся на гэтых дзьвюх ацэнках, т. Калінін зазначае, што абедзьве яны маюць не выпадковы характар. Вуснамі мілюкоўцаў гавораць іх партыйныя ідэалы. Буржуазныя групы бачаць у выбарах толькі бюлетэнь. На выбары самі яны ідуць не за тым, каб правесьці свае ідэалы (усё іх «ідэалы» —гэта толькі ўмацаваньне існуючага капіталістычнага становішча), ім трэба быць толькі абранымі. Кажучы, што савецкая ўлада шукае на выбарах спачуваньня мас, меншавікі да вядомае меры кажуць праўду. Мы ідзём на выбары дзеля таго, каб знайсьці спачуваньне ў мас і дзеля таго, каб абаперціся на гэтыя масы. Але гэта толькі палова нашае задачы. Калі-б мы абмежаваліся толькі гэтым, дык мы-б на сутнасьці былі «хвасьцістамі». Савецкая ўлада і кампартыя не таму толькі ідуць на выбары, каб шукаць спачуваньня мас, але каб панесьці ім свае ідэалы, імкненьні, каб штурхаць масы на будаўніцтва сацыялізму.

Выбарчая кампанія ў краі, у якім існуе дыктатура пралетарыяту, гэта той момант, калі мы, будаўнікі сацыялізму, сваю мэтавую ўстаноўку, свае ідэалы павінны шырока разгарнуць перад рабоча-сялянскімі масамі, калі мы павінны заваяваць гэтыя масы. Гэта тая актыўная роля, якая не ўласьціва ні буржуазіі, ні рэфармістам, ні меншавікам. Кожныя выбары ў саветы даюць нам новы актыў працаўнікоў з гораду і вёскі. У шэрагі гэтага актыву ўступаюць беспартыйныя, уступаюць шырокія масы вясковае беднаты, згуртоўваюцца шэрагі будаўнікоў сацыялізму. З гэтага пункту гледжаньня нашыя выбарчыя кампаніі маюць вялізнае значэньне і іх зусім нельга раўнаць з выбарчымі кампаніямі ў Заходняй Эўропе, ці Амэрыцы. Мы ня толькі абапіраемся на масы, але і вядзём іх за сабою. Мы будуем сацыялізм, які адкідае капіталізм.

Спыняючыся на задачах, якія стаяць перад савецкаю ўладаю на вёсцы, тав. Калінін зазначае, што перад намі стаіць сур'ёзная задача перавесьці ўсю сялянскую масу на новыя рэйкі сацыялістычнага будаўніцтва. Сёлета савецкі ўрад асыгнаваў 70 мільёнаў р. на арганізацыю савецкіх гаспадарак. Калі-б такая задача стаяла перад Фордам, дык ён скупіў-бы лепшыя кавалкі зямлі. Савецкі ўрад, арганізуючы савецкія гаспадаркі, ухваліў браць пад іх зямлю, не занятую сялянствам. Савецкі ўрад бярэ пад увагу інтарэсы мас, ён ахоўвае і аберагае іх.

Зварачваючыся да груповак на вёсцы, т. Калінін адзначае, што барацьба з кулацтвам павінна быць ня толькі матар'яльнаю, але і ідэалёгічнаю. Ня трэба забываць, што кулак грае на вёсцы таксама свайго роду станоўчую ролю. Справа ня ў тым, каб раскулачыць кулака. Гэта справа простая. Але сёньня мы яго раскулачылі, а заўтра зьявіцца новы кулак: яны растуць, як шампіньёны на добра ўгноенай глебе. Трэба змагацца з самаю глебаю, на якой расьце кулак. Тую станоўчую ролю, якую можа выконваць кулак, павінна ўзяць на сябе каапэрацыя. Яе праца павінна быць ня толькі гаспадарчаю, але і культурна-асьветнаю.

Тав. Калінін апавядае аб тым, як да яго аднойчы прышла сялянка,—старшыня сельсавету і апавядала, як яна два гады змагаецца з кулаком. Адносіны між імі далікатныя. Яны «на вы» і называюць адзін другога па імені і пабацьку. А барацьба ідзе ўпартая, суровая, але—барацьба эканамічная. Сельсавет—мае цагельню, і кулак таксама. Уся вёска падзялілася на дзьве часткі—хто за кулака, хто за сельсавет. І сельсавет упарта вядзе сваю лінію, бярэ цаною і якасьцю. Вось гэта сапраўдная глыбокая клясавая барацьба. Такую барацьбу з кулаком павінна павесьці і каапэрацыя, у якое ёсьць вялікія сілы—лепшыя сілы нашага сялянства—і вялікія сродкі. Вялікую ўвагу на гэты фронт клясавае барацьбы павінен зьвярнуць і наш друк.

Зварачваючыся да надыходзячых выбараў, т. Калінін зазначае, што, мяркуючы водлуг першых даных, яны будуць мець больш жвавы характар, чымся мінулыя. Асабліва жвавою будзе барацьба ўнутры саміх сялянскіх мас. У часе выбарчае кампаніі трэба весьці самую бязьлітасную самакрытыку, трэба шырока абмяркоўваць усе нашыя недахопы і памылкі. Гэта—выбарчая кампанія выключнае значнасьці. Гэта—палітычнае сьвята для ўсяго Саюзу. Ад нафтавых вышкаў Сахаліну да плянтацый Абхазіі ўвагу рабочых і сялян у гэтую кампанію мы можам накіраваць на агульна-саюзныя мэты. Адно толькі гэтае гаворыць аб патрэбе ў часе выбарчае кампаніі аддаць ёй выключную ўвагу і энэргію ўсіх савецкіх і партыйных працаўнікоў. (Доўгія воплескі).

НЯ ВЕРЫЦЬ „МІРНЫМ" ЗАПЭЎНЕНЬНЯМ ІМПЭРЫЯЛІСТАЎ.

ВЫКРЫВАЦЬ ПЕРАД СУСЬВЕТНЫМ ПРАЛЕТАРЫЯТАМ САПРАЎДНЫ СТАН РЭЧАЎ І ЎМАЦОЎВАЦЬ АБАРОНЧУЮ МОЦ СССР—ВОСЬ НАШЫЯ ЗАДАЧЫ.

Голас дэлегатаў 4-е сэсіі ЦВК.

МАСКВА, 12-XII. У спрэчках па дакладу т. Літвінава на сэсіі ЦВК 10-га сьнежня выступіў т. **ЛАРЫН**.

Тав. Літвінаў агаласіў заяву Пуанкарэ аб тым,—кажа т. Ларын,—што ў выпадку сапраўднае гатоўнасьці нашага краю да разброеньня Пуанкарэ гатоў чуць ня сёньня разброіць войска сучаснае капіталістычнае Францыі. Цана такіх заяў нават тады, калі яны надрукаваны на аркушы паперы, залежыць не ад якасьці заяў, а толькі ад якасьці паперы (воплескі). Таму я раджу нашаму ўраду не асабліва давярліва адносіцца да гэтае заявы, ня вельмі клапаціцца ў сучасны момант аб тым, у якім парадку мы будзем разброіваць і дэмабілізоўваць нашую Чырвоную армію, калі «ўрад Пуанкарэ» пойдзе нам насустрэч, а галоўную сваю ўвагу згуртаваць пакуль-што на выкрываньні перад тварам працоўных усяго сьвету сапраўднага становішча рэчаў і на ўмацаваньні нашае абароннае сілы.

Выступіўшы т. **ПАРАЙКА** гаворыць: «За апошні час мы мелі шмат анты-савецкіх выступленьняў, якія сьведчаць, што трэба быць гатовымі да рознага роду нечаканасьцяў». Тав. Парайка зазначае на жвавую антысавецкую дзейнасьць, т. зв. украінскага ўраду, які вандруе да гэтае пары па тэрыторыі Польшчы, і пытаецца, ці не разыходзяцца такога парадку ўчынкі з тым угаворам, які існуе між СССР і Польшчай.

Далей выступае т. **ЭЛІЯВА**, які падкрэсьлівае, што народы ўсяго Савецкага Саюзу вядуць вялізэзную, нячуваную ў гісторыі чалавецтва барацьбу і працу сацыялістычнага будаўніцтва, прычым упяршыню раней шыя каланіяльныя і паўкаланіяльныя народы будуюць сваё жыцьцё самастойна. Эліява гаворыць: працоўныя Саюзу ўчынілі-б вялікае злачынства, калі-б дапусьцілі магчымасьць нападу на наш край і перапынак хоць-бы на адзін момант у нашым сацыялістычным будаўніцтве; рабочыя і сяляне адзінаю і моцнаю сьцяною спаткаюць усіх, хто наважыцца замахнуцца на іх волю і незалежнасьць.

Закулісны торг у Лугано.

ЧЭМБЭРЛЕН ІМКНЕЦЦА ЎЦЯГНУЦЬ НЯМЕЧЧЫНУ Ў АНТЫСАВЕЦКІ БЛЁК.

Савецкі праэкт скарачэньня ўзбраеньня адцягваецца на разгляд лютаўскай сэсіі.

Чэмбэрлен спакушае Штрэзэмана.

БЭРЛІН, 11-XII. Спасылаючыся на аўтарытэтныя крыніцы, «Кельніше Цайтунг» піша, што Чэмбэрлен намераны ў Лугано зьвязаць пытаньне аб эвакуацыі Рэйнскае вобласьці з праблемамі савецка-нямецкіх дачыненьняў. Водлуг слоў газэты, Чэмбэрлен хоча паставіць эвакуацыю Рэйнскае вобласьці ў залежнасьць ад гатоўнасьці Нямеччыны ў той ці іншай меры спыніць свае зносіны з СССР. У пацьверджаньне гэтага «Кельніше Цайтунг» зазначае на падарожжа Пілсудзкага ў Румынію, на падарожжа францускага генэрала Лерона ў Бухарэст і Варшаву, пасрэдніцкія спробы Польшчы ў спрэчках між Румыніяй і Вэнгрыяй і г. д.

«Такім парадкам,—піша газэта,—Чэмбэрлен хоча паставіць Нямеччыну перад выбарам. Але Нямеччына ня мае ніякіх падстаў згаджацца на такую пастаноўку пытаньня. Прапанова купіць Рэйнскую вобласьць коштам самай меры не падлягае разгляду, як і прапанова заплаціць за Рэйнскую вобласьць новымі пастаяннымі кантрольнымі органамі і новым фінансавым цяжарам».

СПАТКАНЬНЕ ШТРЭЗЭМАНА І ЧЭМБЭРЛЕНА.

ЛУГАНО, 11-XII. Водлуг вестак нямецкіх колаў, у гутарцы, якая адбылася ў панядзелак між Штрэзэманам і Чэмбэрленам, былі закрануты буйныя палітычныя пытаньні.

Тайныя перамовы аб эвакуацыі Рэйну.

ЛУГАНО, 11-XII. **ЧЭМБЭРЛЕН** заявіў прадстаўнікам ангельскага друку, што ў Лугано ня будзе ніякіх сэнсацый, і што разгляд рэпарацыйнага пытаньня ў сутнасьці зьяўляецца справаю міністраў фінансаў, якіх у Лугано няма, а ня прысутных тут міністраў замежных спраў.

У гутарцы з прадстаўнікамі нямецкага друку **ШТРЭЗЭМАН** устрымаўся ад заяў па сутнасьці, зазначыўшы, што ён умовіўся з Брыянам трымаць у тайне перамовы і адхіляў чуткі, нібыта ў размове з Брыянам ён узьнімаў пытаньне наконт зьместу англа-францускае згоды.

У гутарцы з прадстаўнікамі францускага друку **БРЫЯН** падкрэсьліў, што перамовы між міністрамі замежных спраў у Лугано маюць на мэце не адшуканьне новых вырашэньняў, а ажыцьцяўленьне пастаноў, ухваленых у Жэневе ў верасьні.

Амэрыка гатова да супрацоўніцтва з Нямеччынаю

БЭРЛІН, 11-XII. Вашынгтонскі карэспандэнт «Бэрлінэр Тагеблят», спасылаючыся на весткі з асьвядомленых крыніц, паведамляе, што палітычныя колы Злучаных Штатаў вельмі здаволены тым насрыяючым уражаньнем, якое выклікала ў Нямеччыне палітыка Чэмбэрлена ў пытаньні аб Рэйнскай вобласьці. Гэтыя колы лічаць, што ў выніку такіх уражаньняў перад Нямеччынаю можа паўстаць пытаньне новага напрамку яе замежнае палітыкі, разьлічанага на сусьветны абхват. Погляд вашынгтонскіх колаў такі: Нямеччына не павінна дапушчаць, каб яе ўцягнулі ў адзіны фронт заходня-эўрапейскіх дзяржаў, якія процістаўляюцца Злучаным Штатам; шчыльнае супрацоўніцтва Нямеччыны са Злучанымі Штатамі магло-б адчыніць шмат шырокіх пэрспэктыў, ня кажучы ўжо аб тым, што Нямеччына можа адыграць ролю маста між Злучанымі Штатамі і СССР.

Справа разброеньня зацягваецца.

ЛУГАНО, 11-XII. У апараце Лігі Нацый пацьвярджаюць, што пытаньне аб часе склікаю падрыхтоўчае камісіі да канфэрэнцыі аб разброеньні і чарговых яе двух сэсій зьяўляецца тэмаю абмеркаваньня на перамовах між дзяржавамі. Ва ўсякім разе, на парадак дню лютаўскае сэсіі будзе пастаўлен савецкі праэкт аб частковым разброеньні і прапановы прадстаўніка Нямеччыны Бэрнсдорфа аб справаздачнасьці наконт становішча ўзброеньняў.

Чаму ня склікана камісія аб разброеньні?

Ліст тав. Літвінава да Ляудона.

МАСКВА, 11. Часова выконваючы абавязкі наркома замежных спраў і старшыня дэлегацыі СССР у падрыхтоўчай камісіі канфэрэнцыі аб разброеньні тав. Літвінаў 5 сьнежня паслаў Ляудону—старшыні падрыхтоўчай камісіі канфэрэнцыі аб разброеньні—ліст, у якім гаворыцца:

У лісьце ад 20 жніўня, спасылаючыся на рэзалюцыю пятае сэсіі падрыхтоўчае камісіі канфэрэнцыі аб разброеньні, якая ўхваліла склікаць камісію на новую сэсію «калі магчыма да будучага агульнага сходу», я пытаюся наконт тых прычын, якія перашкодзілі скліку падрыхтоўчай камісіі ў вызначаны тэрмін, і калі гэты скліч праэктуецца.

У вашым адказе ад 5 верасьня, вы коратка паведамілі мяне, што, паводле вашай думкі, скліч падрыхтоўчай камісіі да агульнага сходу Лігі Нацый ня даў-бы пажаданых вынікаў.

На пытаньні аб пэрспэктывах скліку камісіі вы адказалі, што належыць сачыць за падзеямі, якія разгортваюцца на агульным сходзе Лігі Нацый, па заканчэньні якога вы зможаце прыняць рашэньне.

Мне вядома, што агульны сход Лігі Нацый ухваліў па пытаньні аб разброеньні надта неакрэсьленую рэзалюцыю, якая ўсклала на старшыню падрыхтоўчай камісіі падтрыманьне кантакту з зацікаўленымі ўрадамі, каб ведаць аб стане перагавораў і мець магчымасьць склікаць камісію ў канцы бягучага году, а ў кожным выпадку ў пачатку 1929 г.

Такім чынам скліч наступнай сэсіі камісіі зноў быў пастаўлен у залежнасьць ад выніку дыплёматычных перагавораў паміж некалькімі дзяржавамі.

На апошняй сэсіі камісіі,—гаворыцца далей у лісьце,—савецкая дэлегацыя рашуча супярэчыла супроць абгаварэньня гэтага пытаньня пры дапамозе дыплёматычных перагавораў невялікай групы дзяржаў. Савецкая дэлегацыя выказвала тады сумненьне аб магчымасьці выпрацоўкі такім шляхам базы для згоды разброеньня, якая-б была ўсім прынята.

Прымушан у сучасны момант канстатаваць, што небясьпека савецкай дэлегацыі поўнасьцю, нажаль, апраўдалася. Наколькі можна меркаваць, паводле апублікаваных афіцыйных дакумэнтаў, перагаворы, якія вяліся наконт скарачэньня ўзброеньняў паміж Англіяй і Францыяй, пацярпелі няўдачу, затрудніўшы далейшую работу падрыхтоўчай камісіі. Якія б там ні былі палажаючыя пэрспэктывы работ камісіі, падрыхтоўчая камісія, па думцы савецкай дэлегацыі, павінна зараз-жа сабрацца хоць-бы для таго, каб праанaлізаваць прычыны непасьпяховасьці яе работы, зрабіць патрэбныя вывады з таго становішча, якое ўтварылася і знайсьці новыя шляхі для вырашэньня тых задач, што стаяць перад камісіяй. Сумныя вынікі перагавораў аб разброеньні паміж некалькімі дзяржавамі тлумачацца ня толькі тым, што перагаворы вяліся негласна і з удзелам былі мінімальнаю колькасьцю ўдзельнікаў, а таксама і тым прынцыпам індывідуальнага ўстанаўленьня межаў узброеньняў для кожнай краіны ў паасобку без якога-небудзь агульнага, справядлівага і для ўсіх прыемлемага крытэрыя.

На неабходнасьць скарачэньня ўзбраеньняў савецкая дэлегацыя зазначала з самага пачатку свайго ўдзелу ў падрыхтоўчай камісіі, адначасна з чым яна і ўнесла на апошняй сэсіі камісіі па разброеньні свой праэкт аб скарачэньні ўзбраеньняў (г. значыць скарачэньня на 50 проц.) з некаторымі адступленьнямі на карысьць слабейшых дзяржаў.

Я перакананы, што калі камісія не жадае прызнаць канчаткова сваё поўнае бясьсільле ў справе стымуляваньня разброеньняў, дык яна павінна прыступіць да кутчэйшага разгляду пададзенага савецкай дэлегацыяй праэкту скарачэньня ўзброеньняў.

Таму прасіў-бы вас не адмовіць запрапанаваць усім удзельнікам падрыхтоўчай камісіі паклапаціцца атрымаць заўчасна інструкцыі ад сваіх урадаў, маючы на ўвазе пастаноўку гэтага праэкту на парадак дня наступнай сэсіі камісіі. Мае прапановы зводзяцца да кутчэйшага скліку 6 сэсіі падрыхтоўчае камісіі і ўжыць патрэбныя меры для пастаноўкі на абгавор гэтай сэсіі савецкага праэкту аб скарачэньні ўзбраеньняў.

Правадыры Гаміндану ня ўпэўнены ў масах

НАЗНАЧЭНСТВА ПАЛОВЫ ДЭЛЕГАТАЎ НА ГАМІНДАНАЎСКІ ЗЬЕЗД.

ШАНХАЙ, 11-XII. У зьвязку з пратэстам шмат-якіх мясцовых арганізацый Гаміндану процi пастановы выканкому назначыць палову дэлегатаў на надыходзячы зьезд Гаміндану, выканком ухваліў новы парадак выбараў дэлегатаў. Жадаючы забясьпечыць за сабою большасьць на надыходзячым зьезьдзе, выканком ухваліў, што 1) усе канчаткова афармленыя правінцыйныя аддзелы партыі маюць права выбару дэлегатаў; 2) правінцыйныя аддзелы партыі, якія знаходзяцца ў працэсе афармленьня, маюць права выбару дэлегатаў з ліку асоб, паказаных выканкомам, або абіраюць групу асоб, з якіх выканком сам назначыць дэлегатаў; 3) для тых аддзелаў, якія яшчэ ня складзены, дэлегаты назначаюцца выканкомам.

Агенцтва Рэйтэра наконт гэтага паведамленьня заўважае, што паколькі большасьць аддзелаў не зьяўляецца „канчаткова афармленымі" з прычыны немагчымасьці скончыць афармленьне іх да назначанага часу, дык гэтая пастанова дае магчымасьць кансэрватыўным лідэрам партыі назначыць не менш паловы дэлегатаў.

АНГЛА-КІТАЙСКІЯ ПЕРАМОВЫ.

ШАНХАЙ, 11-XII. Сёньня адбылася першая гутарка ангельскага пасланьніка ў Кітаі Майльса Лемпсона з міністрам замежных спраў нацыянальнага ўраду Ван-Чжэн-Цінам. Водлуг вестак з японскіх крыніц, Лемпсон дамагаўся разглядаць толькі пытаньне аб новых мытных тарыфах. Аднак, Ван-Чжэн-Цін патрабаваў разгляду ўсіх англа-кітайскіх пытаньняў адразу.

Як паведамляе агенцтва Рэйтэра, бакі абмяняліся праэктамі згоды аб тарыфах.

АМЭРЫКАНЦЫ—ЭКАНАМ. ДАРАДЧЫКІ КІТАЮ.

НЬЮ-ЁРК, 11-XII. У друку агалошана паведамленьне нанкінскага агенцтва, што 4 амэрыканцы згадзіліся ва прапанову ўзяць на сябе абавязкі эканамічных дарадчыкаў Кітаю.

БАЙКОТ ЯПОНІІ.

ПЕКІН, 11-XII. Цзянцьзінская арганізацыя Гаміндану паведаміла мясцовую антыяпонскую асацыяцыю аб сваёй пастанове забараніць вываз рагатае жывёлы і сельска-гаспадарчых прадуктаў у Японію.

АСАДНІЦТВА ДЭМАБІЛІЗАВАНЫХ У СЭЙЛУНЦЬЗЯНСКАЙ ПРАВІНЦЫІ.

ХАРБІН, 11-XII. Друк паведамляе, што мукдэнская ўлада выдае 30 мільёнаў даляраў на засяленьне прыгранічных з СССР Сэйлунцьзянскае правінцыі, Салунцьскага раёну. План засяленьня раёнаў разьлічан на 3 гады. Пасяленцы вэрбуюцца з дэмабілізаваных салдат. Згодна пляну, у першы год пасяляецца 90 тысяч чалавек.

Паўстаньне каленіяй процi сваіх прыгнятацеляў.

АНГЕЛЬСКАЯ ПРАВАКАЦЫЯ Ў АРАВІІ.—У МАРОКА ІЗНОЎ НЕСПАКОЙНА.—БАЙКОТ НЯ ТОЛЬКІ КАМІСІІ САЙМОНА, АЛЕ І КАПІТУЛЯНТАЎ З ІНДУСКАГА ЛЯГЕРУ.

ЛЁНДАН, 11-XII. Як паведамляе «Юнайтэд Прэс» з Ерузалему, два моцных племені паўночнага Неджду ўзьнялі паўстаньне процi караля Неджду і Геджасу Ібн-Савуда. Ангельскія паветраныя сілы і панцырнікі ў Амане (Транс-Ёрданія) знаходзяцца на баявой пагатове. Водлуг вестак агенцтва, паўстанцы захапілі Джэдду, галоўны порт Геджасу на Красным моры, і заснавалі там сваю базу.

У палітычных колах зазначаюць, што з самага разрыву перамоў між Англіяй і Ібн-Савудам сталі зьяўляцца розныя чуткі аб насьпяваючых непакоях у Аравіі.

* * *

ЛЁНДАН. У знак пратэсту процi гвалтоўных учынкаў паліцыі пры разгоне ўдзельнікаў дэманстрацыі процi камісіі Саймона ў Лягоры і Лякнаў, Матылял Нэру агаласіў адозву да ўсяго нацыянальнага друку з прапановаю ўстрымацца ад далейшых паведамленьняў пра дзейнасьць камісіі Саймона. Апроч таго, Нэру патрабуе грамадзкага байкоту ўсіх тых хто ўдзельнічаў у нападзе на дэманстрантаў. Пры гэтым ён заўважае, што ўсе, хто супрацоўнічае з камісіяй Саймона, будуць таксама байкатавацца.

* * *

ПАРЫЖ, 11-12. Агенцтва Гаваса паведамляе: «Водлуг вестак, атрыманых «Тан» з Орану (француская паўночная Афрыка), паўстанцы напалі на поўдзень ад Калёмбэшару (Марока) на 3 францускія вайсковыя аўтамабілі з францускімі афіцэрамі, якія рабілі інспэкцыйнае падарожжа. Забіт палкоўнік, паранена два афіцэры і трое салдат, адзін салдат прапаў невядома дзе».

Працоўныя Эльзасу ажабрачаны,

ЗАТОЕ ДОБРА ЖЫВЕЦЦА ФАБРЫКАНТАМ І КСЯНДЗАМ.

ПАРЫЖ, 12-XII. Пры пераходзе палаты да абмеркаваньня бюджэту Эльзас Лётарынгіі Грумбах ад імя сацыялістаў і Рышар ад імя радыкалаў заявілі, што, каб паскорыць праход бюджэту, яны адмаўляюцца ад выступленьняў. Выступіўшы потым камуніст Бэрон заявіў, што, насуперак заявам Пуанкарэ, а таксама францускіх і нямецкіх сацыялістаў, Эльзас пры бяспрэчнай эканамічнай актыўнасьці ўсё-ж перажывае цяжкі крызіс. Адначасна з вялікімі прыбыткамі прадпрыемцаў заработак ня толькі адстае ад росту прыбытку, але нават ніжэй, чымся ў 1913 годзе і чымся ўзровень яго ў іншых месцах Францыі. Зразумела, што пры такіх умовах капіталісты Эльзасу зьяўляюцца большымі патрыётамі Францыі, чымся рабочыя. Больш таго, рабочыя Эльзасу пазбавіліся тых пэнсій, для якіх рабіліся адлікі ў перыяд прыналежнасьці Эльзасу да Нямеччыны. Што датычыць рэлігійнага пытаньня, дык у Эльзасе яно грае вялікую ролю. Урад Пуанкарэ павялічыў, у выбарчых мэтах, пэнсію эльзаскаму духоўніцтву ў два разы, не асыгнаваўшы разам з тым аднаго сантыму ў пэнсіі рабочым і сялянам. Такая палітыка толькі ўзмацняе аўтанамісцкі рух.

Абмен думкамі па дакладу т. Калініна.

Паасобным галасаваньнем Саюзнага савету і Савету Нацыянальнасьцяў пастаноўлена весьці спрэчкі па дакладу М. І. Калініна на супольным пасяджэньні абедзьвюх палат.

Першым выступае т. **ЯН ПАЛУЯН** (РСФСР). Зазначыўшы на дасягненьні мінулае выбарчае кампаніі, т. Палуян гаворыць, што гэтыя дасягненьні трэба замацаваць у працягу сучасных выбараў, імкнучыся яшчэ больш уцягнуць у кампанію шырокія масы рабочых і сялян. Вялікае ўвагі заслугоўвае пытаньне аб уцягненьні жанчын у кампанію. У мінулую кампанію ў сельскіх выбарах удзельнічала ўсяго толькі каля аднае трэці жанчын-выбарчыц, у гарадох-жа—каля 50 проц. Трэба ўжыць захады да больш актыўнага ўдзелу жанчын у выбарах.

Прадстаўніца УССР т. **СТЭФАНОВІЧ** кажа аб арганізацыі выбараў на вёсцы. Яна адзначае недахопы ў арганізацыі гэтае кампаніі — супаданьні з іншымі кампаніямі, недахопе памяшканьняў для выбарчых сходаў і г. д. Сваю прамову т. Стэфановіч гаворыць на ўкраінскай мове.

Перавыбарчая кампанія, гаворыць **ВЛАСЕНКО** (Украіна),—звычайна праходзіцца побач з абвастрэньнем клясавае барацьбы, асабліва на вёсцы. Факты сёлетняе кампаніі сьведчаць, што гэта барацьба гэтая будзе яшчэ больш абвострана. Амаль усюды адзначаецца асаблівая арганізаванасьць і актыўнасьць з боку кулакоў, якія імкнуцца прыцягнуць на свой бок серадняка і паралізаваць актыўнасьць беднаты. У некаторых прыгранічных мясцовасьцях Украіны кулакі зьвязваюцца нават з пэўнымі закардоннымі элементамі. Адчуваючы бязвыхаднасьць свайго становішча, кулакі пераходзяць да простага тэрору, забіваючы актыўных вясковых працаўнікоў. Неабходна гэтай актыўнасьці кулака, які робіць апошнюю стаўку на захоп уплыву ў сельсаветах, процістаўіць магутную арганізаванасьць і актыўнасьць беднаты і серадняцтва. Побач з мабілізацыяй процi кулацтва ўсяе савецкае грамадзкасьці, належыць таксама ў адказ на кулацкі тэрор узмацніць і судова-карныя меры процi тых элементаў, якія хочуць сарваць нашу працу.

* * *

На ранішнім пасяджэньні 12 сьнежня будуць працягвацца спрэчкі па дакладу т. Калініна. На вячэрнім пасяджэньні мяркуецца заслухаць заключнае слова т. Калініна і даклады т.т. Якаўлева і Кубяка аб павялічэньні ўраджайнасьці сельскае гаспадаркі.

У Саюзе ССР.

Перавыбарчая кампанія на Украіне.

ХАРКАЎ, 12-XII. Рабочыя Шасьцінскага заводу на Кіеўшчыне дружна адгукнуліся на заклік узяць удзел у перавыбарах саветаў. Рабочыя заснаўваюць спэцыяльныя брыгады, якія будуць абслугоўваць 5 вёсак. Арганізавана таксама брыгада для выезду на вёску з рабочых механічнага заводу. Прыклад кіеўскіх рабочых пераймаі рабочыя цукраварняў і чыгуначнікі станцыі Бахмач, якія ўжываюць захады да ажыўленьня перавыбарчае працы ў вёсках. На Днепрапятроўшчыне справаздачная кампанія праходзіць вельмі жвава. Прысутнасьць выбаршчыкаў на сходах дасягае ў некаторых раёнах 75 проц. усіх сялян. Бяднацка-сераднецкія масы выказваюць вялікую актыўнасьць, спрэчкі праходзяць вельмі жвава. У некаторых мясцох павялічваецца актыўнасьць кулакоў. У Новамаскоўскім раёне, напрыклад, кулакі агітуюць за „гаспадарчыя саветы". Кулакі маюць, аднак, належны адпор ад беднякоў і серадннякоў. У некаторых мясцовасьцях Арцёмаўскае акругі кулакі спрабуюць сарваць перавыбарчую кампанію. Напрыклад, на сходзе сялян Калінаўкі, Папарсьнянскага раёну, кулакі падгаварвалі беднякоў і серадннякоў ня пушчаць сваіх жанок на перавыбарчыя сходы. Часам кулакі ўжываюць і зброю. Так, у вёсцы Майская група кулакоў на чале з ранейшым жандарам учыніла замах на жыцьцё мясцовага настаўніка-грамадзкага працаўніка, які выступіў за чынны ўдзел жанчын у перавыбарах. Агітацыя кулакоў, аднак, амаль-што ўсюды сустракае арганізаваны адпор з боку беднякоў і серадннякоў.

Бунт азьвярэлага кулацтва.

РАСТОЎ-ДОН. У зьвязку з перавыбарамі ў Данской акрузе ізноў мелі месца замахі на жыцьцё сельскіх і валасных працаўнікоў. У сяле Пакоўскім, Мячэтынскага раёну цяжка паранен ударам жалезнага прута ўпаўнаважаны райвыбарчага камітэту Сьміорноў, які выявіў энэргію ў справе падрыхтоўкі да перавыбараў саветаў. У замаху на яго жыцьцё падазраюць кулакоў. Вядзецца сьледзтва. У гэтым-жа раёне паранен у руку старшыня Верхня-Харольскага сельсавету Кармашоў, які варочаўся з пасяджэньня сельскага выбарчага камітэту. Кулакі, якія паранілі Кармашова, затрыманы. Жыхарства патрабуе суровага пакараньня іх.

* * *

КРАСНАЯРСК, 12-12. У сьвязку з перавыбарамі саветаў кулакі павялічылі тэрарыстычную дзейнасьць. У двух вёсках зьбіты калектывісты. 11-га сьнежня ў вёсцы Падгорнай, Енісейскага раёну, спалена школа і зьнішчаны справы сельсавету. На месца злачынстваў выехала сьледчая ўлада.

Ліст М. Горкага адэскім хлебапёкам.

АДЭСА, 11-XII. Рабочыя хлебнага заводу ЦРК са сходу, прысьвечанага 11-м угодкам Кастрычнікавае рэвалюцыі, паслалі М. Горкаму ў Сарэнта тэлеграму, у якой прасілі даць згоду на прысваеньне іх заводу яго імя. Ад Горкага ў адказ прыслана такая тэлеграма: «Шчырая падзяка таварышом за гонар. Вы вельмі парадавалі мяне сваёю ўвагаю, а яшчэ большую радасьць дае мне тое, што наступова і са шпаркасьцю, якое вы самі не заўважаеце, рабочы народ становіцца сапраўдным гаспадаром свайго краю».

Чарноўскія капальні на 7-гадз. дзень.

ЧЫТА, 11-XII. Сёньня чарноўскія каменнавугальныя капальні перайшлі на 7-мігадзінны рабочы дзень. На сёньня пакуль-што перайшоў адзін рудзік і частка механічнае майстэрні. Поўны пераход капальняў на 7-мігадзінны дзень ажыцьцёвіцца ў бліжэйшых наўгодах.

Збор чыгуначкага лому на Украіне.

ХАРКАЎ, 12-XII. Кампанія збору лому на Украіне хутка скончыцца. У Кіеве на прадпрыемствах па ініцыятыве камсамольцаў сабрана 175 тон лому. У кватэрных каапэратывах сабрана 1675 тон лому. Лісташадаўскі сяляне выканалі на 120 проц. У Чаркаскай акрузе сабрана і пагружана больш 500 тон лому. У Шчарбінскай акрузе сабрана 490 тон. Усе грошы, атрыманыя арганізацыямі ад збору лому, пойдуць на дапамогу школе.

Камсамольцы Шчарбінаўскага і Жахлевіцкага раёнаў падзейлі суботнік на дапамогу школе на рудзіках, здабыўшы тысячу пэнтнэраў вугалю. На дапамогу школе па акрузе сабрана больш 90 тысяч рублёў.

У Польшчы.

Спроба замаху на львоўскае консульства СССР.

ВАРШАВА, 11-12. Водлуг паведамленьняў газэт, львоўская паліцыя затрымала каля будынку савецкага консульства ў Львове двох западозраных невядомых асоб. Затрыманыя прызналіся, што яны былі наняты нейкім Чулоўскім, які быў у польскім студэнцкім брылі. Чулоўскі прапанаваў ім пазьбіваць шыбы з вакон савецкага консульства. Чулоўскі арыштаваны.

РАЗГЛЯД СПРАВЫ БЕЛА-БАНДЫТА ВАЙЦАХОЎСКАГА.

ВАРШАВА, 11-XII. Водлуг паведамленьняў газэт, разгляд справы Вайцахоўскага, які ўчыніў замах на жыцьцё гандлёвага прадстаўніка СССР у Варшаве Лізарава, адкладзен да 28-га сьнежня. Адначасна зьменена і кваліфікацыя злачынства, за якое Вайцахоўскі прыцягваецца да адказнасьці. Вайцахоўскі будзе судзіцца не за замах на звычайнае забойства, а за замах на забойства службовае асобы.

Кангрэс украінскай „сацыялістычнай" партыі.

У Львове адбіўся кангрэс украінскай „сацыялістычнай" партыі з удзелам 100 дэлегатаў. Адчыніў кангрэс нейкі Леў Ганкіеў. На кангрэсе абгаварваліся справы прафэсыянальныя, арганізацыйныя, прасавыя і інш.

Зачыненьне 40 яўрэйскіх лазьняў.

У Віленскім і Навагрудзкім ваяводствах адміністрацыя зачыніла каля 40 яўрэйскіх лазьняў з прычыны іх быццам негігіенічнага стану.

Страшная трамвайная катастрофа ў Лодзі.

Нябывалая трамвайная катастрофа здарылася гэтымі днямі ў Лодзі. Адзін трамвайны вагон з усёй сілай наскочыў на другі. Абодва вагоны выскачылі з шын, шыбы і рамы з трэскам выдзеліся, пачуліся крыкі параненых. 14 дзяжка параненых і правадніка трамваю Гузыловіча перавезены ў шпіталь. Рух на вуліцы зачынен.

Пленум Менакругкому КПБ(б).

ПЛЕНУМ МЕНСКАГА АКРУГОВАГА КАМІТЭТУ КП(б)Б СКЛІКАЕЦЦА 18-ГА СЬНЕЖНЯ А 10 ГАДЗІНЕ РАНІЦЫ Ў МАЛОЙ ЗАЛІ КЛЮБУ ІМЯ КАРЛА МАРКСА.

МЕНАКРУГКОМ КПБ.

Рашучы адпор праваму ўхілу і прымірэнцтву

Рэзалюцыя

партактыву Мазырскай гарадзкой арганізацыі КП(б)Б. Прынята аднагалосна 8-XII-1928 г.

Заслухаўшы і абгаварыўшы даклад т. Гантмана аб выніках работы пленумаў ЦК УсеКП(б) і ЦК КП(б)Б, мазырскі партактыў цалкам далучаецца да пастаноў пленуму ЦК і лічыць іх адзіна правільнымі, вынікаючымі з рашэньняў XV зьезду партыі, накіраванымі на хутчэйшае ажыцьцяўленьне задач сацыялістычнага будаўніцтва, на падставе неаслабнага тэмпу індустрыялізацыі краіны і калектывізацыі сельскае гаспадаркі.

Партактыў адзначае, што прынятыя пленумам ЦК УсеКП(б) кантрольныя лічбы разьвіцьця народнае гаспадаркі цалкам адпавядаюць сучасным задачам сацыялістычнага будаўніцтва. Кантрольныя лічбы поўнасьцю адбіваюць генэральную лінію партыі на індустрыялізацыю краіны. Партактыў канстатуе, што пленумы ЦК зусім правільна намецілі задачы падняцьця сельскае гаспадаркі, якая зьяўляецца сыравінай і спажывецкай базай для індустрыялізацыі, і тэмп разьвіцьця якой адстае ад тэмпу індустрыялізацыі. Акруговаму камітэту і ўсёй партыйнай арганізацыі неабходна яшчэ больш удзяліць увагі справе калектывізацыі бядняцка-серадняцкіх гаспадарак, падняцьцю ўраджайнасьці і інтэнсіфікацыі. Адначасова неабходна ўсямерна пасіляць гаспадарчыя стымулы індывідуальных бядняцка-серадняцкіх гаспадарак, садзейнічаць разьвіцьцю іх вытворчых сіл, паступова ўцягваючы іх праз каапэраваньне і калектывізацыю ў сацыялістычны сэктар гаспадаркі.

Партактыў лічыць зусім правільнымі рашэньні пленумаў ЦК аб барацьбе з правым ухілам у нашай партыі і прымірэнчаскімі адносінамі да яго, які зьяўляецца галоўнай небясьпекай для партыі на сучасным этапе сацыялістычнага будаўніцтва. Таксама зусім правільны адпор з боку пленумаў ЦК «леваму» ўхілу астаткам трацкісцкай апазіцыі. Партактыў адзначае, што ў часы перавыбарчых кампаній бюро ячэек і РК выявіліся некаторыя факты, якія сьведчаць аб наяўнасьці правых настрояў і прымірэнчаскіх адносін да яго з боку асобных камуністаў, як напрыклад: «Патрэбна раней стварыць настрой у вёсцы, а пасьля ўжо будаваць буйныя фабрыкі і заводы,» альбо „Няма чаго займацца правым ухілам, трэба працаваць. Правага ўхілу ў партыі няма" і г. д.

Акруговаму Камітэту КП(б)Б неабходна прыняць усе меры па выяўленьню правых настрояў і прымірэнчаства ў партарганізацыі, у корані перасякаючы іх разьвіцьцё, і зьнішчаючы выяўленыя факты шляхам насіленьня ўпартай ідэалёгічнай барацьбы і выхаваўчай работы ў партарганізацыі.

Партактыў завастрае ўвагу ўсёй партыйнай арганізацыі на прадстаячую перавыбарчую кампанію саветаў. Гэтая кампанія ва ўмовах абвостранай клясавай барацьбы, пры ўмовах упартага супраціўленьня наступаючаму сацыялізму з боку кулацкіх і нэпманскіх элемэнтаў, патрабуе накіраваньня ўсёй энэргіі партарганізацыі на арганізацыю батрацтва і беднаты, на яшчэ большае замацаваньне бядняцка-серадняцкага блёку і на рашучы адпор кулацка-нэпманскім элемэнтам.

Разгортваючаяся клясавая барацьба на фронце культурнае рэвалюцыі патрабуе ад кожнага камуніста напружанай камуністычнай увагі, бо барацьба на гэтым фронце зьяўляецца найбольш цяжкай замаскіраванай, дзе клясавы вораг у апошнія часы стаў больш актыўным. Апошнія вылазкі клясавага ворага па распальваньню анты-сэмітызму («Кастрычнік» Бабруйшчына, Калінкавічы—саміхгодка), работа па распальваньню нацыянальнай розьні, па ўздыму нацыял-шовінізму - ёсьць контррэвалюцыйныя справы, накіраваныя супроць палітыкі партыі і пралетарыяту, вяім партарганізацыя павінна даваць самы рашучы адпор, праводзячы чоткую клясавую лінію ва ўсёй культрабоце, правільна і энэргічна ажыцьцяўляючы задачы нацыянальнай палітыкі партыі.

Партактыў прызнае зусім правільнымі і своечасовымі рашэньні пленумаў ЦК аб вярбоўцы ў партыю рабочых, батракоў і аб чыстцы партыі ад сацыяльна-варожых элемэнтаў. АК і ўсёй партыйнай арганізацыі неабходна зараз-жа разгарнуць шырокую сыстэматычную работу па ўцягненьню ў партыю рабочых, батракоў, с.-г. рабочых і вясковай беднаты, у першую чаргу з калгасаў, праводзячы сыстэматычную работу па ачыстцы партарганізацыі ад разлажыўшыхся і сацыяльна-чужых элемэнтаў.

Актыў заклікае ўсю партарганізацыю яшчэ шчыльней згуртавацца вакол ЦК і АК КПБ. На падставе шырокага далейшага разгортваньня самакрытыкі і ўнутрыпартыйнай дэмакратыі, па-бальшавіцку ўзмацніць шэраг партарганізацыі, ускрываючы і зьнішчаючы ўсе недахопы ў справе сацыялістычнага будаўніцтва, рашуча выганяя з партыі і апарату разлажыўшыхся, адарваўшыхся ад рабочае клясы элементы.

Партактыў даручае АК забясьпечыць глыбокую прапрацоўку рашэньняў пленумаў ЦК сярод партарганізацыі, паламажыўшы іх у аснову сваёй далейшай работы.

На сходзе беларускага зямляцтва ў Маскве.

(Ад нашага кар-та).

У нядзелю, 9 сьнежня г. г., адбыўся агульны сход беларускага студэнцкага зямляцтва г. Масквы (у памяшканьні Камуністычнага Унівэрсытэту Захаду імя Мархлеўскага).

На гэтым сходзе былі разгледжаны два пытаньні: справаздача Цэнтральнага Праўленьня зямляцтва і выбары новага зямляцтва і рэвкамісіі.

Сход з вялікай увагай заслухаў даклад аб працы праўленьня зямляцтва.

—Мы зараз,—гаворыць дакладчык,—зьвярнулі асаблівую ўвагу на якасны і колькасны вучот усёй працы. Так, напрыклад, у гэтым годзе заведзены членскія білеты, і зараз на вучоце лічыцца каля 700 студэнтаў (а ўсяго ў Маскве навучаецца беларускіх студэнтаў каля 3000 чал.). Як відаць, зямляцтву трэба зьвярнуць асаблівую ўвагу на ахоп працай усіх студэнтаў-беларусаў.

Пры зямляцтве працавалі сталыя камісіі і сэкцыі, у якіх прымала ўдзел шмат студэнтаў.

Сувязь зямляцтва з Менскам была больш-менш здавальняючая: у працягу году былі (на агульных сходах) заслуханы даклады: т. т. Васілевіча, Баліцкага, Ігнатоўскага і Галадзеда—аб гаспадарчым і культурным будаўніцтве БССР.

Пасьля дакладу разгарнуліся жывыя спрэчкі—пачалі «крыць» ва ўсю.

Першым выступіў студэнт Ці[illegible]

Іншыя выступаўшыя асабліва адзначалі тое, што слаба вядзецца праца са студэнтамі, якія канчаюць ВНУ ў Маскве, і павінны паехаць працаваць у БССР.

Урэшце, на сходзе была прынята рэзалюцыя, накіраваная да ажыцьцяўленьня ўсіх галін працы сярод землякоў.

З прычыны сьвяткаваньня 10-ці годзьдзя існаваньня БССР сход пастанавіў паслаць прывітальную тэлеграму ЦВК БССР і ЦК КП(б)Б. **Л. З.**

ПА БЕЛАРУСКАЙ ССР.

(Ад нашых карэспандэнтаў).

Бедната і серадзякі калектыўна здаюць хлеб кааперацыі.

(Случчына).

Партыйныя ячэйкі і бядняцкія групы пачалі весьці растлумачэньне на вёсцы сярод беднаты і серадзякоў, за наступленьне на кулака, шляхам здачы ў кааперацыю хлеба.

Атрыманы ў Слуцку весткі, што яшчэ шэраг вёсак рыхтуюць здачу, у прыватнасьці Бранчыцы, Цапрацавічы і інш.

Таксама ўнесена прапанова пра[illegible] сярод бядняц[illegible]

Сяляне вёскі [illegible] (Случчына) калектыўна здаюць хлеб у кааперацыю.

Сяляне вёскі [illegible] першыя здалі хлеб у Слуцке аддзяленьне кааперацыі. [illegible] 200 пудоў.

[illegible] мас сялянства розвае рух за калектыўную здачу [illegible]

Трэба ўсёй грамадзкасьці, рабочым, беднаце, прыняць актыўны ўдзел у справе хлебазагатовак.

Дашко.

Клясавы вораг у працоўнай школе

(Ліст з Мазыру).

[illegible]

Зразумелі карысьць пасёлкавага землякарыстаньня.

(Лядненскі раён, Аршаншчына).

Сяляне вёскі Іскозы, Лядненскага раёну, Аршанскай акругі, два гады таму назад гаварылі аб тым, каб перайсьці на пасёлкавае землякарыстаньне. І вось калі было земляўпарадкаваньне, бедната перайшла на пасёлкі. Больш заможныя сяляне сьмяяліся над беднякамі і казалі:—хай... паглядзім, як гэтыя галадранцы будуць весьці сваю гаспадарку на пасёлках, апроч екулокі нічога ня будзе.

Але на справе вышла зусім іншае. Сяляне беднякі памаленьку перабраліся на пасёлкі.

Зараз на пасёлках мы можам убачыць і канюшыну, і кармавыя травы, і карэньплоды. Зьявілася думка ў пасёлкаўцаў набыць агульныя с.-г. прылады для сумеснай апрацоўкі глебы.

В. Цэлікаў.

За ашуканства і спэкуляцыю—пад суд.

Гр-н м. Расна, Расьнянскага раёну, Аршанскай акругі, Крэндзель Ёсель, трымаў прыватную крупарушку і, ня гледзячы на пастанову ўлады, браў збожжа за абгон крупы і перапрацоўваў на крупу, якую не здаваў у каапэрацыйныя ўстановы, а прадаваў прыватным асобам па 18 кап. за фунт.

Дачка яго Хася Крэндзель выдавала завозчыкам фальшывыя квіткі і ня пісала ў іх сапраўднай лічбы.

Гэтым самым Крэндзелевы ўхіляліся, як прыватнікі, ад кантролю ўлады. Нарсуд Расьнянскага раёну 2 сьнежня 1928 г. прыгаварыў Крэндзеля Ўселя да штрафу ў карысьць дзяржавы на 300 руб., а Крэндзель Хасю—да 3-х месяцаў зьняволеньня.

Н. Афанасьеў.

РЫХТУЕМСЯ ДА 10-ГОДЗЬДЗЯ БССР.

Барысаў, 12-XII. У Барысаве шырока разгарнулася падрыхтоўка да сьвяткаваньня 10-годзьдзя агалашэньня БССР. Мясцовае краязнаўчае таварыства рыхтуе да выпуску «абгляд Барысава за 10 год». Да гэтай працы прыцягваюцца студэнты тэхнікуму і вучні школ.

Да дню 10-годзьдзя гарсавет рыхтуе адчыненьне новай вялікай больніцы, новых ясель на „Чырвонай Бярэзіне" і будзе праведзена закладка дому саветаў у Н. Барысаве. Пачнецца таксама работа па пераабсталяваньню заводу імя Леніна ў макаронную фабрыку.

НОВЫЯ ДЗІЦЯЧЫЯ КАНСУЛЬТАЦЫІ І ЯСЬЛІ.

Гомель, 12-XII. Для адзначэньня 10-цігодзьдзя існаваньня жанаддзелаў, Гомельскі акрвыканком адпусьціў 2500 руб.

Гэтыя сродкі пойдуць на адчыненьне дзіцячай кансультацыі ў Камарынскім [illegible]

[illegible] «Везувий» [illegible] дзяцей.

КАЛЕКТЫЎ ДАПАМОГ.

(Баеўскі сельсавет, Лядненскі раён).

У в. Лапіроўшчына ў гэтым годзе ўтварыўся калектыў. Калектыў купіў малатарню, пры якой ёсьць загадчык, які працуе з гэтай малатарняй, езьдзіць па вёсках і там малоціць. За адзін дзень бярэ 5 р.

За дзень малатарняй можна абмалаціць усю ярыну, ды к таму пры малацьбе машынай бывае куды больш насеньня, чым пры малацьбе ручным спосабам. Пакругое, сялянам ня трэба клапаціцца аб дровах, бо пры малацьбе машынай ня трэба сушыць, а можна малаціць сырамалотам, пасьля малацьбы сушыць можна і ў хаце на печы. Гэткая малацьба скараціла шмат часу.

Калектыў аказвае навакольнаму сялянству значную дапамогу.

Л. Цяглоў.

КРЭДЫТАВАНЬНЕ СЕЛЬСКАЙ ГАСПАДАРКІ.

Магілеў, 12-XII. Гэтымі днямі з Менску атрыманы сродкі на крэдытаваньне сельскай гаспадаркі. Паміж іншым атрымана 20.000 руб. на крэдытаваньне перасяленьня ў час земляўпарадкаваньня, 32.000 руб. на канцэнтраваныя кармы, якія будуць адпускацца сялянам праз малочныя таварыствы.

Апрача таго адпушчана 2500 руб. на загатоўку належнага насеньня да пасеўнай кампаніі.

Да ведама дапісчыкаў газэты „Савецкая Беларусь".

УСЕ МАТАР'ЯЛЫ, ПРЫСЬВЕЧАНЫЯ СЬВЯТКАВАНЬНЮ 10-ГОДЗЬДЗЯ АГАЛАШЭНЬНЯ БССР, ПАВІННЫ БЫЦЬ ДАСЛАНЫ Ў РЭДАКЦЫЮ НЕ ПАЗЬНЕЙ 24 ГЭТАГА СЬНЕЖНЯ.

Становішча земляўпарадкаваньня ў Беларусі

Плян заданьня па земляўпарадкаваньню за 1927-28 г. выканан на 90 проц. На наступны год мяркуецца земляўпарадкаваць 712 тысяч гэкт.—На ўсе мерапрыемствы па земляўпарадкаваньню мае быць затрачана 1.600.000 руб.

Водлуг плянаў акруговых зямельных аддзелаў, на 1927-28 г. было вызначана земляўпарадкаваць 526 тысяч гэкт. Па папярэдніх вестках і па няпоўнасьцю яшчэ апрацаваных матар'ялах, у мінулы сэзон земляўпарадкавана 488 тысяч гэкт. ці 90 проц. заданьня. Гэтыя 488 тысяч гэкт. падзяляюцца на наступныя віды работ: 363 тысячы гэкт. па сялянскаму земляўпарадкаваньню, 23 тысячы гэкт. па ўпарадкаваньню дзяржаўнай зямельнай маемасьці, 22 тысячы гэкт. па адмежаваньні зямель гарадоў і зямель спэцыяльнага прызначэньня і 80 тысяч гэкт. па надзяленьню беззямельных і малазямельных.

Пераважнай формай земляўпарадкаваньня ў праведзенай працы зьяўляюцца калектыўныя формы, як калгасы і пасёлкі, якія займаюць 80-85 проц. ва ўсім маштабе работ, што сьведчыць аб напрамку ў бок пашырэньня калектыўных формаў землякарыстаньня.

Калі-ж параўнаць якасьць работ з работай па земляўпарадкаваньню за мінулы год, то тут можна ўбачыць значныя дасягненьні.

У параўнаньні з 1926-27 г., у апошнім сэзоне мерапрыемства на земляўпарадкаваўчаму пляцу даюць рост на 27 проц., у той час, калі тэхнічны склад павялічыўся ўсяго на 10 проц. Апошнія лічбы сьведчаць аб тым, што прадукцыйнасьць каморніцкіх работ значна павысілася.

Значная работа была праведзена па земляўпарадкаваньню працоўных яўрэяў і адшуканьні калёнізацыйных фондаў. Па ўпарадкаваньню яўрэйскага насельніцтва было адведзена 5800 гэкт. ляхных зямель, адмежавана 17 тыс. гэкт. забалочаных зямель і ня поўнасьцю закончана праца па земляўпарадкаваньню 9-ці мястэчак. Дзеля выяўленьня калёнізацыйных фондаў дасьледаваны 640 тыс. гэкт. балот.

Трэба спыніцца на тых перашкодах, якія не далі магчымасьці поўнасьцю выканаць заданьне. Сюды адносіцца недакамплектаваньне тэхнічнага пэрсаналу частковае тармажэньне работ у паўночных акругах; з прычыны непрызвычаенасьці насельніцтва да пасёлкавай формы землякарыстаньня і, урэшце, няспрыяючыя мэтэоролёгічныя ўмовы.

Пры правядзеньні земляўпарадкаваньня мінулага году звярачвалася ўвага на фасыраваньне земляўпарадкаваньня ў прамысловых і прыгранічных раёнах і правядзеньне земляўпарадкаваньня гнёздавым мэтадам, галоўным чынам, вакол саўгасаў і калгасаў. Усяго да гэтага часу ў БССР земляўпарадкавана 44,2 проц. тэрыторыі с-г значэньня, а асноўнае земляўпарадкаваньне ўсяе тэрыторыі мяркуюць закончыць у бліжэйшае 5-годзьдзе.

На 1928-29 г. вызначана земляўпарадкаваць 712 тысяч гэкт.: 496.000 гэкт. сялянскага землякарыстаньня, 89 тыс. гэкт. па надзяленьню беззямельных і малазямельных, 15000 гкт. калёнізацыйнага фонду і інш.

Усяго на каморніцкія работы на наступны год па пляну вызначана 1600.000.

Мерапрыемствы да разьвіцьця ільнаводзтва.

Наркамзем ужывае цэлы шэраг мерапрыемстваў па пашырэньню і разьвіцьцю ільнаводзтва і канопляводзтва. Разгортваецца больш стала навукова-дасьледчая справа па ільнаводзтву. Віцебскай вопытнай с.-г. станцыі надаецца ільнаводны ўхіл. Пры станцыі арганізуюцца 3 аддзяленьні: па культуры і апрацоўцы лёну і канаплі. На арганізацыю апошняга аддзяленьня выдаўна асыгнавана звыш 75 тысяч руб. з спэцыяльных сродкаў прамысловасьці.

Адначасна з гэтым распачата падрыхтоўка спэцыяльных аграномаў па ільнаводзтву. 15-га сьнежня накіроўваецца на 2-хмесячныя курсы перакваліфікацыі ў Дзіцячае Сяло 8 аграномаў.

У сёлетнім годзе будзе шырока разгорнута будаўніцтва дробных прадпрыемстваў для апрацоўкі ільна-валакна, сушылак, мялак і інш. Гэтыя прадпрыемствы будуць арганізоўвацца па лініі с.-г. каапэрацыі і савгасаў.

Да буйных прадпрыемстваў па апрацоўцы валакна трэба аднесьці пабудову Лёзьненскага ільна-апрацоўчага камбінату, які будзе перапрацоўваць у год звыш 150 тысяч пуд. ільняной саломы. Закладка гэтага камбінту прыстасавана да сьвяткаваньня 10-цігодзьдзя БССР.

Зьвернута належная ўвага на пашырэньне ільнаводзтва ў савгасах. У 1928-29 г. у савгасах Белсельтрэсту мяркуецца заняць пад культуры ільну звыш 220 гэкт. супроць 24 гэкт. у 1927-28 г.

Дзеля таго, каб спыніць распаўсюджваньне асобнае хваробы лёну, ад якой расьліна засыхае, будзе прыступлена да кантролю насеннага матар'ялу і да абяззшкоджваньня яго.

У 1929 г. мяркуецца ўжываць мінэральнае ўгнаеньне, як абавязковае пры кантрактацыі лёну. Кантрактацыя мае быць праведзена на 30.000 гэкт. лёну і 3000 гэкт. канаплі. У наступную вясну мяркуецца ачысьціць на трыерах і ільнатрашчотках 91000 цэнтн. насеньня, што складае 65 проц. усяго пасяўнога матар'ялу.

Належная ўвага звярачваецца на забесьпячэньне ільнаводных раёнаў танным хлебам і прамтаварамі.

Цэны на ільна-валакно на 1928-29 г. павышаны для БССР на 28 проц. супроць цэн мінулага году.

Стымуляваньне прамысловага ільнаводзтва мяркуецца праводзіць шляхам палёгак па падатку. НКЗ мяркуе ўвайсьці ў СНК БССР з хадайнічаньнем аб прадастаўленьні скідак па с.-г. падатку для прамысловых і паўпрамысловых ільнаводных і канапляводных раёнаў.

НКЗ звярачвае належную ўвагу на прапаганду ільна-разьвядзеньня і ільна-апрацоўкі. У цэлым шэрагу раёнаў будуць арганізоўвацца курсы, лекцыі, гутаркі, паказальныя вучасткі.

Да грунтоўных мерапрыемстваў у галіне лепшае пастаноўкі ільнаводзтва трэба аднесьці рашэньне НКЗ закончыць земляўпарадкаваньне 17-ці ільназодных раёнаў БССР у працягу бліжэйшых 2-х год.

НА ПАЛІТЫЧНЫМ КРУГАВІДЗЕ.

Пытаньне аб эвакуацыі Надрэніі.

Яшчэ на летняй сэсіі рады Лігі Нацый нямецкая дэлегацыя запрапанавала разглядзець пытаньне аб эвакуацыі саюзнымі войскамі акупаванай імі Надрэніі. У адказ на гэта міністр замежных спраў Францыі Брыян сказаў такую дзёрзкую ў адносінах да Нямеччыны прамову, што спадзявацца на жаданае для апошняй вырашэньне справы ня прыходзілася.

Перагаворы, якія, аднак, усё-ж пачаліся ў Жэневе ў адсутнасьці Чэмбэрлена і Штрэзэмана, закончыліся апублікаваньнем пастановы, якую кожны контрагэнт мог разумець, як хацеў. Лёрд Кашэндэн ня быў, відаць, закліканы адыграць рашучую ролю ў вялікай француска-нямецкай спрэчцы. Англія хацела быць арбітрам між Парыжам і Бэрлінам. Таму ў Жэневе Англія і трымалася палітыкі адцяжак, каб вычакаць рэзультатаў прэзыдэнцкіх выбараў у ПАЗ Штатах. Калі перамога Гувэра выявіла з дастатковай выразнасьцю антыангельскі напрамак палітыкі ПАЗ Штатаў, у Лёндане сталі сур'ёзна думаць аб англа-француска́м паразуменьні. Чэмбэрлен паведаміў у ангельскім парляманце, што справа перадтэрміновай эвакуацыі Надрэніі павінна быць разгледжана як з пункту погляду праўнага, так і з пункту погляду палітычнага.

Падыходзячы да справы фармальна, трэба зьвярнуць увагу на 431 арт. Вэрсальскага трактату, у якім сказана, што «акупацыйныя войскі будуць зараз-жа адкліканы, калі да сканчэньня 15-гадовага тэрміну (гэта значыць у 1935 годзе) немцы выканаюць усе абавязкі, якія вынікаюць для іх з памянёнага трактату». Ангельскія экспэрты знайшлі, што Нямеччына ня можа дамагацца перадтэрміновай эвакуацыі нават у тым выпадку, калі будуць рэгулярна выплачваць рэпарацыйныя ўзносы, устаноўленыя плянам Даўэса. І гэта таму, што ў 429 арт. трактату, які гаворыць аб паступовай эвакуацыі трох раёнаў, сказана, што Нямеччына павінна даць гарантыі, што па зьліквідаваньні акупацыі яна ў далейшым будзе рэгулярна сплачваць даўгі.

Чэмбэрлен, аднак, ня ўспомніў, што ў канцы 429 арт. гаворыцца аб магчымасьці прадаўжэньня тэрміну акупацыі, калі саюзныя дзяржавы палічаць гарантыі, якія дала Нямеччына аб недапушчэньні нападзе на яе, невыстарчальнымі.

Што-ж датычыцца палітычнага пункту гледжаньня, дык Чэмбэрлен плянтанічна сьцьвердзіў, што «ангельскі ўрад будзе вітаць перадтэрміновую эвакуацыю Надрэніі збройнымі сіламі Францыі, Англіі і Бэльгіі, незалежна ад легальнага права былых саюзнікаў працягваць акупацыю да тэрміну, устаноўленага ў трактаце».

Асьвядчэньне Чэмбэрлена выклікала зусім зразумелае зьдзіўленьне і незадаволеньне ў Бэрліне.

Пасьля першай сваёй дэкларацыі Чэмбэрлен праз якіх-небудзь два дні адказваў у парляманце на запытаньні лявіцы, якая хацела прыцісьнуць яго да сьцяны і вырваць у яго прызнаньне, што ангельскі ўрад забавязаўся падтрымаць становішча Францыі ў справе Надрэніі. Апазіцыя спасылалася на пратакол, падпісаны ў 1919 годзе Лёйд-Джорджам, Вільсонам і Клемансо, які (пратакол) выразна прадбачыў перадтэрміновую эвакуацыю ў выніку паразуменьня між Англіяй, Францыяй і Злучанымі Штатамі.

Як вядома, аднак, Злучаныя Штаты не ратыфікавалі Вэрсальскага трактату і не прынялі ўдзелу ў акупацыі Надрэніі. Англія і Францыя запрасілі цяпер да сваёй кампаніі Італію, Бэльгію і Японію.

Польшча таксама стала дамагацца голасу па пытаньні аб эвакуацыі Надрэніі, увязваючы гэта пытаньне з гарантыяй сваіх заходніх граніц з Нямеччынай.

Чэмбэрлен з фармальнага боку выстаў сухім з парляманцкай дыскусіі, апіраючыся на згоду Нямеччыны разглядаць пытаньне аб эвакуацыі Надрэніі ў новым складзе дзяржаў.

Такое становішча Англіі па пытаньні аб эвакуацыі Надрэніі зьявілася ня вельмі вясёлым пралогам да канфэрэнцыі ў Лугано. Нямеччына, дзякуючы пазіцыі Англіі, апынецца на гэтай канфэрэнцыі тварам да твару з рашучым адпорам заключыўшых згоду Англіі і Францыі, якія будуць вымагаць гарантый, г. ё. кампэнсацый грашовага характару ад прыдушанай Нямеччыны. І Нямеччыне, відаць, нічога іншага не застаецца, як, патаргаваўшыся, згадзіцца на вымаганьні Францыі і Англіі, ці— у працілежным выпадку—адмовіцца ад вырашэньня справы аб датэрміновай эвакуацыі Надрэніі. Бліжэйшыя дні пакажуць, якія вынікі прынясуць перагаворы ў Лугано.

Польска-нямецкія гандлёвыя справы.

Між Польшчай і Нямеччынай няма сталага гандлёвага трактату, які рэгуляваў-бы нармальны стан іх гандлёвых узаемаадносін. Ужо некалькі гадоў існуе польска-нямецкая камісія, якая то зьбіраецца, то зноў разыйдзецца, ні да чаго не дагаварыўшыся. Калі шукаць прычын, якія перашкаджаюць абедзьвюм зацікаўленым дзяржавам дайсьці да паразуменьня, дык трэба прызнаць, што, апрача зусім зразумелага жаданьня кожнай з іх дабіцца для сябе як мага выгаднейшых умоў, ёсьць адна прычына, якая найбольш перашкаджае справе,—прычына чыста палітычная. Кіруючыя палітычныя сфэры Польшчы, а за імі і значная частка польскай прэсы праз увесь час вядуць узмоцненую кампанію проці нямецкіх гандлёвых пастулятаў, думаючы сваёю ўпартасьцю зламаць нямецкую ўпартасьць. Наўрад ці можа эканамічна слабейшая Польшча разьлічваць на перамогу над куды мацнейшай, хоць і значна аслабленай усялякімі рэпарацыйнымі кантрыбуцыямі, Нямеччынай.

Польшча проста зачыняе вочы на тое, што, дзякуючы адсутнасьці ў яе сталых гандлёвых умоў з сваімі суседзямі—СССР і Нямеччынай,—яе гандлёвы баланс рэгулярна дае вельмі значныя дэфіцыты. Гандаль Польшчы з іншымі яе суседзямі не дае ёй прыбыткаў і ніколі ня здолее зрабіць гандлёвы баланс Польшчы бездэфіцытным.

З прычыны адсутнасьці сталай гандлёвай умовы з Нямеччынай, гэтымі днямі спыніўся экспарт з Польшчы дрэва ў Нямеччыну, які складаў да апошняй пары адну чацьвертую частку агульнага польскага вывазу. Цяпер толькі неапрацаванае дрэва можа знайсьці сабе шлях у Нямеччыну, і то толькі праз Чэхаславакію.

Зразумела, што ад гэтага польскі гандлёвы баланс яшчэ пагоршыцца, а гэта адаб'ецца як на платаздольнасьці польскага гандлю, так і на давер'і сусьветных фінансавых сфэр да польскай дзяржаўнай гаспадаркі.

Пакт Келёга і разброеньне.

«Амэрыка не зьяўляецца ні мілітарыстычнай, ні імпэрыялістычнай»— кажа прэзыдэнт Куліджж у сваім апошнім «пасланьні» да кангрэсу, развалжаючы аб мірнай роўнавазе, якую дае сьвету пакт Келёга. Адначасова, аднак, ён засьцярогся, што пакт, які зьяўляецца ўрачыстым проціваенным асьвядчэньнем і які заключае ў сабе забавязаньне суверэнных народаў утрымліваць супакой, не зьмяншае былым права і абавязку кожнага краю абараняць свае граніцы.

Гэтыя вельмі арыгінальныя вывады Куліджа маюць быць як-бы «лёгічным» мастом між такімі супярэчнымі пачынаньнямі, як пакт Келёга, які нібы-та раз назаўсёды забараняе збройныя вырашэньні справы, як спосаб ліквідаваньня міжнародных канфліктаў, і з другога боку—узмацненьне марскіх узброеньняў ПАЗ Штатаў, на якія бюджэт Штатаў прызначае аж паўміліярда даляраў. Калі такім чынам самі творцы і аўтары пакту Келёга ня вераць у яго жыцьцёвасьць і карыснасьць, калі яны ўзбройваюцца, ня гледзячы на тое, што іх бацькаўшчына зьяўляецца адной з магутнейшых дзяржаў, якой найменш прыходзіцца баяцца атакі якой-небудзь дзяржавы, ці-ж можна пасьля гэтага паверыць у якое-небудзь фактычнае значэньне пакту Келёга. Мала засталося ўжо людзей, нават сярод буржуазных палітыкаў, якія вераць яшчэ ў розныя пакты Келёга. Усім цяпер ясна, што, ня гледзячы на заключэньне пакту амаль ня ўсімі дзяржавамі сьвету, у міжнароднай палітыцы нічога не зьмянілася. Усе гэтыя мілыя гутаркі аб разброеньні, аб вырашэньні розных канфліктаў толькі мірнымі спосабамі— адна мана.

Большага палітычнага цынізму, як адначасовае высоўваньне перад усім сьветам мірных прапазіцый і калёсальнае павялічэньне ўзброеньняў, у гісторыі капіталізму і імпэрыялізму яшчэ ня было. Капіталістычны сьвет даходзіць да свайго лёгічнага канца— да калёсальных узброеньняў, патрэбных яму для змаганьня з іншымі капіталістычнымі канкурэнтамі, і да калёсальнай маны і фальшы, якімі ён хоча прыкрыць праўдзівую сваю сутнасьць.

А што ў Эўропе?

Пад акампанімэнт такіх-жа фальшывых гутарак аб мірных заданьнях палітыкі кожнай з імпэрыялістычных эўрапейскіх дзяржаў ідзе далейшае павялічэньне ўзброеньняў гэтых дзяржаў. Англа-французкая ваенна-марская згода паставіла гэтыя дзьве дзяржавы па-за ўсякай магчымай канкурэнцыяй з боку іншых эўрапейскіх дзяржаў. Італія, Гішпанія, Грэцыя, Нямеччына і некаторыя іншыя эўрапейскія дзяржавы, нават калі-б яны сабралі ўсе свае марскія сілы разам, ня могуць і думаць аб канкурэнцыі з Англіяй і Францыяй.

Ваенна-марская гегемонія Англіі і Францыі над Эўропай а ў некаторай ступені і над усім сьветам—факт, цалкам відавочны. Зусім таксама відавочна, што імпэрыялістычныя гегемоны, прыбраўшы да сваіх рук меншыя дзяржавы Эўропы, як Польшча, Румынія, Югаславія, Чэхаславакія, Баўгарыя і інш., усю сваю энэргію накіроўваюць цяпер на сцэмантаваньне і кансалідацыю ўсіх гэтых сіл дзеля ўстанаўленьня перш усяго ў Эўропе цьвёрдага капіталістычнага парадку. На перашкодзе гэтаму «парадку" стаіць СССР з яго забойчым для капіталістычнага сьвету укладам жыцьця. Напад на СССР і зьліквідаваньне яго, як вогнішча сусьветнай рэвалюцыі і пагрозы існаваньню капіталізму і імпэрыялізму,—вось галоўная мэта і англа-французкай згоды і згрупаваньне навакол іх амаль ня ўсіх іншых буржуазных дзяржаў Эўропы.

Працэс француска́га камуніста Марты яскрава паказаў, што імпэрыялістычныя пагрозы проці Савецкага Саюзу завастраюцца. Выявілася, напрыклад, што маршал Фош у сваім інтэрв'ю для ангельскай газэты «Рэфэры» заклікаў да інтэрвэнцыі проці СССР.

Нарастаньне ўзбраеньняў і адсюль павялічэньне небясьпекі ваенных канфліктаў зьяўляецца галоўнай тэмай выступленьняў розных эўрапейскіх палітыкаў, незалежна ад іх сьвстапагляданьняў. Мусаліні і Лейд-Джордж згаджаюцца між сабой, што ўвесь сьвет стаіць цяпер перад небясьпекай нявіданага яшчэ збройнага канфлікту.

«Увесь сьвет збройваецца,—кажа Мусаліні,— газэты штодня пішуць аб пабудове падводных лодак, крэйсэраў і іншых прылад для вайны. Лік гармат і штыкоў нясупынна расьце. Ня трэба ствараць сабе ілюзіі наконт палітычнага становішча Эўропы. Калі бура набліжаецца, дык увесь сьвет гаворыць пра спакой і мір. Мы ня можам парушаць роўнавагі Эўропы, але мы павінны быць гатовымі. Ніхто з нас ня зьдзівіцца і ніхто не павінен дзівіцца, калі я запатрабую ад нацыі іншых патуг, каб паставіць на належную вышыню ўсе сілы мора, зямлі і неба».

Як бачым, Мусаліні даў зусім правільную ацэнку становішча, але зрабіў з гэтага зусім няправільны вывад аб патрэбе далейшага ўзбраеньня для Італіі. Так думаюць наогул усе буржуазна-капіталістычныя палітыкі, а ўзбраеньні ўсё растуць і растуць.

Лёйд-Джорж, адчыняючы кампанію за мір, заявіў, што «з часу заснаваньня Лігі Нацый і падпісаньня Лёкарнскага ўгавору і пакту Келёга ўзброеньні нясупынна растуць. Калі народы ня згодзяцца шчыра і добраахвотна мірнымі сродкамі разьвязваць канфлікты, дык толькі адзін бог можа выратаваць нас ад няшчасьця жахлівай вайны, якой яшчэ ніколі ня было». Дарэмна стары Лёйд-Джордж спадзяецца, што капіталістычны сьвет па добрай волі адмовіцца ад галоўнага козыра свайго існаваньня—бясконцых узбраеньняў і войнаў. Гэтага ня будзе. Капіталістычна-імпэрыялістычны сьвет цьвёрдым крокам набліжаецца да новага збройнага канфлікту. Ён, гэты сьвет, сьмяяўся і сьмяецца над разбраеньнем. Сьмяяўся ён і тады, калі разглядаў наш праэкт аб разбраеньні, сьмяецца і цяпер, калі, падпісваючы пакт Келёга, ён як толькі можна хутчэй узбройваецца. Усё сьведчыць аб набліжэньні новай страшнай вайны.

Заможны.

Жыцьцё і праца асьветніка

Таварышы асьветнікі!

Да 10-й гадавіны існаваньня БССР выйдзе спэцыяльны нумар „Савецкай Беларусі“, які побач з агульнымі дасягненьнямі нашай краіны павінен будзе адбіць і наш рост у культурна-асьветнай галіне за дзесяць гадоў. Дасылаючы спэцыяльны матар'ял да юбілейнага нумару газэты, просьба паклапаціцца, дзе магчыма, і аб фатаграфіях, якія навочна паказвалі-б нашы заваёвы на культурна-асьветным фронце. У прыватнасьці, важна было-б мець фатаграфіі новых школьных будынкаў, школ у былых панскіх маёнтках і г. д. Скарыстаныя ў газэце фатаграфіі будуць аплочаны.

РЭДАКЦЫЯ.

Школа не павінна займацца без зямлі*)

Школьная зямля шукае свайго гаспадара. Ці павінна гэтак быць? На мой пагляд,—не павінна, ды і шукаць ёй нечага:

калі школе адвезен школьны вучастак, дык гаспадаром на гэтым вучастку павінна быць, бязумоўна, сама школа, а не сельсавет ці РВК.

Тым больш, што вясковая школа імкнецца набыць сельска-гаспадарчы ўхіл у сваей працы, а без зямельнага вучастку яна дасягнуць гэтага ня зможа.

Зусім іншая справа—як выкарыстоўваецца школьны вучастак.

Калі школьная зямля здаецца ў арэнду звычайнаму арандатару-селяніну, які ўжывае на ёй прымітыўныя спосабы апрацоўкі зямлі з трохпалёўкай, дык такое зьявішча, відома, хворае. З ім трэба змагацца.

Калі-ж зямельны вучастак здаецца ў арэнду з тым, што на ім будзе весьціся шматпольная сыстэма, пры назіраньні настаўніка і пад кіраўніцтвам мясцовага агранома, з правільным угнаеньнем і ўжываньнем на ім ня толькі зялёнага ўгнаеньня, але і штучнага, дык з такой арэндай яшчэ сяк-так магчыма мірыцца. Такая здача ў арэнду школьнага зямельнага вучастка будзе мець карысьць для мясцовага насельніцтва. Але ўсё-ж зямельны вучастак, па магчымасьці, трэба здаваць у арэнду, калі яна патрэбна камітэту сялянскай узаемадапамогі, або калгасу ці арцелі, а не селяніну-суседу.

Да гэтай здачы ў арэнду зямельных вучасткаў большасьць школ прымушаны тым, што школы ня маюць свайго каня, няма і патрэбнага сельска-гаспадарчага інвэнтару. Калектыўна такія школы могуць апрацаваць гарод, насеяць караньплоды пры ўдзеле вучняў, пасадзіць сад.

Сад павінна мець кожная школа. У садзе вучні могуць заўсёды прыняць жывы ўдзел у працы па вываду саджанцоў, навучыцца шчапіць дрэвы, рабіць правільную абрэзку дрэў, даваць дрэву розную крону, перасаджваць ня толькі маладыя, але і старыя дрэвы.

Усе гэтыя практычныя веды, здабытыя працай у садзе, школьнікі пераносяць і ў сваю гаспадарку, тым больш, што на некаторых вёсках прайшло ўнутрысялянскае разьмеркаваньне зямлі, і кожны грамадзянін, пераходзячы на новую сядзібу, імкнецца каля сваей хаты завесьці садок з пладовымі дрэвамі.

Калі такі школьны сад мае агароджу, дык у ім магчыма завесьці пчалiную пасеку.

А пчалярства да гэтага часу па вёсках яшчэ вядзецца па-дзедаўску, у калодах, рэдка сустракаюцца добра пабудаваныя рамавыя вульлі; школьная пасека ў даным выпадку была-б прыкладам для пасек вясковых пчаляроў.

У школьным садзе таксама магчыма, пры ўдзеле вучняў, завесьці невялічкі парнічок, які пазнаёміць насельніцтва з тым, як ён будуецца і як карысна мець са свайго парніка расаду і раньнюю гародніну.

Калі на школьным вучастку ёсьць добрыя сельска-гаспадарчыя будынкі, дык, па магчымасьці, школа павінна завесьці птушнік з гатунковай птушкай, або трусаводзтва, атрымаўшы ў Наркамземе патрэбныя для гэтага віду гаспадаркі экзэмпляры.

Пры гэткай пастаноўцы справы на школьным зямельным вучастку школа мела-б свае ўласныя сродкі, набыла-б патрэбны інвэнтар і пазбавілася-б арандатараў.

Некаторыя школы ўжо набліжаюцца да гэткага віду працы на школьным зямельным вучастку, а некаторыя ўжо і дасягнулі добрых вынікаў, што нам відома як з друку, так і з жыцьця. Напрыклад, Галіцкая школа, Магілёўскай акругі—школьная дзялянка дала з аднаго гэктара 162 пуды збожжа, Апчацкая школа, Менскай акругі мае прыкладную пчаліную пасеку.

Два гэктары зямлі, прадугледжаныя зямельным кодэксам, павінны цалкам быць у распараджэньні школы, а не сельсавету ці райвыканкому. Вясковая школа без зямельнага вучастку заставацца не павінна.

П. Л.

А вучні хварэюць...

У в. Столбцы, Халопеніцкага раёну (Меншчына) амаль што палова вёскі хварэе на вочы, а таксама і палова вучняў школы. Настаўнікі яшчэ 17 кастрычніка г. г. паслалі аднесіну ў Кашчынскі с.-с., каб ён паклапаціўся аб прысылцы доктара высьветліць хваробу і папярэдзіць далейшае распаўсюджаньне яе. Прайшло 10 дзён, а вынікаў ніякіх. 27 кастрычніка з другой аднесінай, ужо ў РВК, накіраваўся пяшочкам за 15 клм. загадчык школы даведацца аб выніках і быў дужа зьдзіўлены, калі ў РВК яму адказалі, што доктар ужо быў і шмат каштавала загадчыку ўпэўніць РВК, што доктара ня было, ды яго і па гэты час няма ў сталбцоўскай школе.

Ма'быць надта нясмачна ехаць за 15 клм. у вёску да хворых мэдыцынскім працаўнікам халопеніцкай больніцы, але нясмачна-ж працаваць і настаўнікам з хворымі вучнямі. А тым часам і другая хвароба „кор“ таксама заглянула ў школу і паклала ў ложак каля 10 вучняў.

Вал.

Кніга—бліжэй да асьветнікаў.

(Тураўскі р., Мазыршчына).

Тураўскі раймясцком працасьветы кнігі са сваей бібліятэкі разаслаў па раёне прафдэлегатам у выглядзе „бібліятэкі перасоўкі“. Прафдэлегаты павінны распаўсюджваць кнігі сярод асьветнікаў.

Гэта надта добра, бо вясковае настаўніцтва з прычыны далёкай адлегласьці ад м. Турава не магло карыстацца сваей бібліятэкай.

Гэты прыклад тураўскага раймясцкому варта скарыстаць іншым мясцкомам. Толькі трэба аддаць больш увагі падбору кніг для асьветнікаў і наогул набываць больш сталай літаратуры для асьветніцкай бібліятэкі.

Асьветнік

На дапамогу школе.

(Мазыршчына).

Рабочыя фабрыкі «Чырвоны Кастрычнік» зрабілі нядзельнік на карысьць школы пры фабрыцы. Увесь заработак за гэты дзень рабочыя аддалі на абарудаваньне фізычнага габінэту пры школе.

М. Г.

Шукаем свой мясцком.

І ўсё, здаецца, зрабілі асьветнікі Калінкавіцкага раёну (Мазыршчына) так, як трэба. Сабраліся перад пачаткам вучэбнага году на раённую канфэрэнцыю, абралі мясцком, даручылі яму кіраваць справай і разьехаліся па сваіх школах. Але вось ужо тры месяцы канчаецца, а мясцкому як няма. Кампанія зьмяняе кампанію, усюды бурліць жыцьцё, а наш мясцком—ані слова. У раёне шмат новых настаўнікаў, якія патрабуюць дапамогі як з боку вытворчага, так і з прафэсыйнага, але мясцком нічога ня робіць, а калі і робіць, дык няпланава, што не дае належнай карысьці.

Калі настаўнікі прыязджаюць у Калінкавічы і хочуць пабачыцца з працаўнікамі мясцкому, дык і гэта не ўдаецца, бо мясцком увесь захаваўся і яго цяжка знайсьці. Таму мы і парашылі шукаць наш мясцком праз „Савецкую Беларусь“.

Настаўнікі.

ШКОЛА—НЕ БАГАДЗЕЛЬНЯ.

(Калінкавіцкі р., Мазыршчына).

У пачатку гэтага навучальнага году райінспэктар прызначыў у Слабадзкую 7-годку выкладчыкам сьпеваў т. Ганчарыка, быўш. справавода РВК і сакратара с.-с. На скрыпцы ён грае нішто, разьбіраецца і ў нотах, але кіраваць хорам яму ніколі не здаралася. Можа крыху сьпяваць ён і навучыць. Але ці аб гэтым толькі мы павінны клапаціцца?

Пачаліся скаргі вучняў на грубасьць ва лаянкі адборнымі слоўцамі з боку новага настаўніка. Здаралася, што і пагладзіць каго лёганька па галоўцы смычком. Заг. школы ўмаляе вучняў менш зьвяртаць увагі на гэта, бо т. Ганчарык—чалавек хворы (хварэе падучкаю, здараліся прыпадкі і ў школе). Але вось у тым-то і справа, што ён хворы, з гэтай прычыны ён і быў зьняты з працы ў РВК і ў с.-с. Дзявацца няма куды—ну, дык, значыць, настаўнікам у сямігодку.

Настаўнікаў і вучняў зьдзівіла і яшчэ адно прызначэньне. З 7-XI выкладчыца грамадзнаўства атрымала водпуск на цяжарнасьці.

Мясцовы заг. хаты-чытальні т. Дробік парашыў „падзарабіць“—зьездзіў у РВК і прывёз ад райінспэктара паперу, што ён прызначаецца на час водпуску т. Каваленкі выкладчыкам грамадазнаўства. Хлапец ён можа палітычна і разьвіты, але настаўнікам ніколі ня быў і ня мог быць з прычыны малапісьменнасьці. Праўда, ён не прэтэндаваў на ўсе лекцыі, а папрасіў, каб яму далі лекцыю грамадазнаўства ў V клясе, якія і атрымаў.

У V клясе з гэтага году выкладаньне пераведзена на комплексную сыстэму, і грамадазнаўства ў ёй зьяўляецца асяродкам усей працы, а тут грамадазнаўства вылучаецца для непадрыхтаванага чалавека.

Што-ж нам дадуць нашы новыя настаўнікі, якія ў дадатак і беларускай мовы ня ведаюць? Бязумоўна, апрача шкоды не дадуць нічога.

Ці ня зробіць школа замест кроку наперад некалькі крокаў назад пры такіх абставінах? Трэба каму сьлед зьвярнуць на гэта ўвагу і навучыць райінспэктара шанаваць нашы школы.

Дзядзька.

*) У парадку абгаварэньня.

Наша перапіска.

А. Юдзенкову. Барозкі. Вашы «Некалькі запытаньняў» пераслалі ў Магілёўскую акр. інспэктуру Нарасьветы.

Дукорскаму. Довіс «Знайшлося і месца» друкаваць ня будзем. Зьвярніцеся па гэтай справе ў сельсавет.

А. Ш-у. Выдрая, Віцебшчына. Ваш артыкул аб насьвяховасьці бядняцкіх дзяцей нічога новага не дае. Пра Кастрычнікавае сьвята зараз друкаваць запозна. „Бяльмо на воку“ будзе друкавацца.

С. Ш. Мазыршчына. У сваёй заметцы „Няма чаго дзівіцца“ вы нічога канкрэтнага ня кажаце па справе наст. Шулякоўскага, а толькі прыводзіце свае агульныя меркаваньні наконт працы і паводзінаў настаўнікаў. Друкаваць ня будзем.

Мз-у. Мазыр. „Наш выклік“ друкаваць ня будзем—дробязь.

І. Смыкаву. Лады. Раім перамяніць старшыню вашай чытальні. Друкаваць няма сэнсу.

А. Станіку. Менск. Адна толькі годнасьць слухача прафшколы яшчэ не дае права на залічэньне ў прафсаюз. Заметка друкавацца ня будзе.

Прыяцелю (Замосьце), Я. Савіцкаму і Бароўчанку (Рагачэў). Пераслалі ў ЦП саюзу працасьветы.

За палепшаньне дарог, за машынізацыю транспарту!

Захаваем масты і шляхі ад разбурэньня.

[illegible]

Досыць танцаў у гразі і ламаць калёс!

[illegible]

М. Гордзін.

Крупскі камбінат і шляхавае будаўніцтва.

[illegible]

Дружнай працай пракладзем добрыя дарогі.

[illegible]

Е. Р.

Шляхавае будаўніцтва ў Мазыршчыне.

[illegible]

Згуртуем вакол «Аўтадору» грамадзкасьць гораду і вёскі.

[illegible] Зараз амаль ва ўсе пункты акругі можна даехаць на аўтамабілі.

Паміж Мазыром і Калінкавічамі ма- [illegible] зразумела, дасьць немалую эканомію сродкаў.

Апроч гэтага, вялікая работа зроблена таксама на шляхах раённых і сельскіх за кошт раённых бюджэтаў і сродкаў, наступіўшых ад самаабкладаньня.

М. Гохфэльд.

Ячэйкі „Аўтадору“—пачатковая школа па вывучэньні аўтамашын

[illegible]

Пабудуем моцныя, прыгожыя масты!

[illegible] наў „Аўтадору“ маецца.

Амаль кожны член «Аўтадору» ахвотна-б аддаў у тыдзень 2-3 гадзіны справе вывучэньня аўтамабіля.

Для прыкладу прывяду магілёўскую ячэйку „Аўтадора“ пры акрфінаддзеле.

У гэтай ячэйцы дзьве трэці членаў выпісваюць часопіс «За Рулём».

Колькасьць выпісваемай часопісі дастаткова яскрава сьведчыць аб зацікаўленасьці работнікаў установы да пытаньняў, пастаўленых «Аўтадорам».

[illegible] Праходзіць дарэмна час, жывое імкненьне разьбіваецца аб інэртнасьць бюро ячэек, і ня дзіва, калі пасьля гэтага чуеш:

«І нічога ваш „Аўтадор“ ня варт—толькі і знаеш, што плаці сяброўскія ўзносы».

Бюро ячэек «Аўтадору», а таксама і акруговым аддзяленьням трэба было-б сур'ёзна падумаць над практычнаю работаю гарадзкіх ячэек «Аўтадору», каб зрабіць іх пачатковаю школаю па вывучэньню машын.

А. Д.

Адчыняюцца курсы дарожных майстроў

Насельніцтва будуе і рамантуе дарогі сваімі сіламі і сродкамі ад самаабкладаньня. Натуральна, што такія дарогі, пабудаваныя бяз усякага тэхнічнага нагляду, праз вельмі кароткі час робяцца яшчэ горшымі, чымся былі да рамонту.

Тэхнічных сіл у нас вельмі мала. Дарожных дзесятнікаў не хапае нават для працы дзяржаўных органаў. Неабходна, каб у кожным, хоць-бы на першы час, раёне, быў-бы адзін дарожны майстар, пад загадам якога-б знаходзіліся-б масты, дарогі і шляхавыя пабудовы раёну.

Праўленьне беларускага таварыства „Аўтадор“ улічыла гэту акалічнасьць і 12-га сьнежня г. г. адчыняе ў Менску для Менскай, Бабруйскай і Аршанскай акруг—курсы па падрыхтоўцы дарожных майстроў.

Набор на курсы будзе праводзіцца райвыканкомамі і раённымі ячэйкамі «Аўтадору». Навучаньне—дармовае. Будуць прымацца сяляне і рабочыя, прымаўшыя ўдзел у дарожных працах. Усяго на курсы па 3-х акругах будуць прыняты 52 чалавекі. Курсантам будуць выдавацца стыпэндыі ў разьмеры 15-20 руб. у месяц.

Такія-ж курсы адчыняюцца ў Віцебску 17-га сьнежня і ў бліжэйшы час у Мазыры.

Н. Г.

Будуем масты і грэблі.

(Барысаўшчына).

На шляхавае будаўніцтва асыгнавана па каштарысу 27-28 году 1.710 р., прынята па самаабкладаньню: грашыма—4744 руб., працай—4.183 руб., а ўсяго 10.637 руб.

Як гэтыя грошы скарыстаны?

Зроблена новых мастоў—74, даўжынёй 265 паговных мэтраў і адрамантавана 12 старых, даўжынёй 65 паг. мэтраў.

Зроблены грэблі ў 4296 кв. мэтраў.

Зусім не правялі працы па новаму будаўніцтву мастоў наступныя с.-саветы: Зембінскі с.-с. і местсавет, Корсакоўскі, Глівенскі, Аньдзяціцкі. Гэты сельсавет прыняў самаабкладаньня на 700 р. але-ж да гэтага часу не скарыстаў.

Лепш правялі працу Забашаўскі і Новасельскі сельсаветы.

Клябанаў.

За посьпех І-й аўтамабільнай лётарэі „Аўтадору“.

Усяго толькі месяц прайшоў з часу атрыманьня лётарэйных білетаў 1-й аўталётарэі «Аўтадору» для Беларусі і ўжо відаць, наколькі лётарэя зацікавіла насельніцтва.

Наступаючыя кожны дзень грашовыя пераводы з самых глухіх куткоў Беларусі і патрабаваньні на білеты праўленьне «Аўтадору» здавальняе зараз-жа.

Вы можаце выйграць аўтамабіль, трактар, матацыклет, вэлёсыпэд, аўтамабільнае падарожжа.

Набывайце білеты 1-й аўта-лётарэі. Білеты высылаюцца праўленьнем „Аўтадору“ (Менск, Савецкая вул., № 82). Цана білета 50 кап. Для перасылкі білетаў да месца прызначэньня трэба далучаць 20 кап.

Бюджэт БССР на 12-м годзе Кастрычнікавае рэвалюцыі.

Ва ўмовах сацыялістычнай дзяржавы—бюджэт і экономіка прадстаўляюць сабой непарыўнае цэлае, і таму нельга не затрымацца і не прасачыць разьвіцьця адной з частак беларускай гаспадаркі—яе дзяржаўнага пляну, якім зьяўляецца бюджэт, паказаўшы тыя асноўныя напрамкі, па якіх ідзе яго разьвіцьцё.

У першы год пасьля вызваленьня Беларусі ад белапалякаў (з 11 ліпеня да 31 сьнежня 1920 г.) нельга было думаць аб пабудове акрэсьленага пляну-бюджэту, калі былі важнейшыя пытаньні, як устанаўленьне і ўзмацненьне ўлады рабочых і сялян.

Толькі на 1921 г. удалося скласьці першы бюджэт БССР, але з дэфіцытам —у 92,6 проц., які быў пакрыты за рахунак эмісіі. Бюджэт 1922 году (за 9 м-цаў) быў першым арыентыровачным бюджэтам, складзеным ва ўмовах новай эканамічнай палітыкі, калі галоўнай базай пабудовы яго ўжо зьявілася не эмісія, а падатковыя і непадатковыя даходы, і калі ўпяршыню з дзяржаўнага бюджэту быў выключаны і перададзены на мясцовы бюджэт шэраг выдаткаў, якія насілі мясцовы характар (утрыманьне нізавога савецкага апарату, камунальнай гаспадаркі і інш.). Ад гэтага году быў палажаны пачатак і мясцоваму бюджэту БССР.

1922-23 і 1923-24 г. г. праходзілі пад знакам арганізацыі і далейшага ўмацненьня фінансавай гаспадаркі, а разам з гэтым і асноў для пабудовы бюджэту, ажыцьцяўленьня розных мер па аздараўленьні фінансаў у напрамку —узмацненьня падатковага абкладаньня, выяўленьня і скарыстаньня даходаў непадатковага характару, наступовай замены натуральных падаткаў грашовымі. Да гэтых часоў адносіцца выпуск чырвонца, які ў пачатку 1924 году цалкам замяніў сабой «савзнакі», стварыўшы цьвёрдую базу для складаньня як дзяржаўнага, так і мясцовага бюджэтаў.

Такім чынам, пачынаючы толькі з 1924-25 г., бюджэт БССР уступае на нармальны шлях свайго разьвіцьця, з якога часу прадстаўляецца магчымым дакладна прасачыць дынаміку яго і на падставе яе зрабіць адпаведныя вывады аб росьце эканамічных асноў для пабудовы бюджэту—народнай гаспадаркі і нацыянальнага даходу рэспублікі. У адрозьненьне ад першапачатковых бюджэтаў, якія, ва ўмовах няўстойлівай валюты, будаваліся, галоўным чынам, на падатках,—у бюджэце БССР, пачынаючы з 1924-25 г., побач са шпаркім ростам даходаў наогул, усё большае і большае значэньне набываюць непадатковыя даходы, што сьведчыць аб няўхільным і наступовым росьце нашай народнай гаспадаркі. Рост даходаў па дзяржаўным і мясцовых бюджэтах БССР на працягу пяці апошніх год характарызуецца наступнымі лічбамі (з вылічэньнем за ранейшыя гады даходаў па Гомельшчыне):

Калі па дзяржаўным бюджэце—брутто (ня лічачы адлічэньняў ад агульнасаюзнага паступленьня гербавага збору) фактычна наступіла даходаў у 1924-25 г. 25,42 міліёна руб., дык на 1928-29 г., паводле папярэдніх даных, прадугледжана 68,24 міл. руб., што дае рост, у параўнаньні з 1924-25 г., на 42,82 м. руб., або 168,4 пр.

Па мясцовых бюджэтах уласныя даходы ў 1924-25 г. фактычна склалі 19,75 міл. руб.; на 1928-29 г. наступленьне іх намячаецца ў 46,19 міл. руб.—павялічэньне адносна 1924-25 г. на 26,44 міл. руб., ці на 133,9 проц.

Трэба адзначыць, што на працягу ўсяго гэтага пэрыяду назіраецца наогул кожны год значны прырост паступленьня даходаў як па дзяржаўным, так і па мясцовых бюджэтах БССР, прычым найбольшы рост іх меў месца да 1926-27 г. (у 1925-26 г. максымальны рост даходаў вызначыўся на 61,1 проц. па дзяржаўным і на 42,8 проц.—па мясцовых бюджэтах). Пачынаючы ад 1926-27 году тэмп росту робіцца больш павольным, бо да гэтага часу ўжо ўцягваюцца ў эксплёатацыю амаль што ў поўнай меры ўсе непадатковыя даходныя крыніцы (лясны даход, прамысловасьць, гандаль і інш.). Адносна росту непадатковых даходаў трэба сказаць, што параўнаньне іх з падатковымі даходамі за гэты-ж пэрыяд па дзяржаўным бюджэце дае наступны малюнак: у той час, як непадатковыя даходы ў 1924-25 г. складаюць толькі 7,72 міл. руб., або 30,4 проц. усіх даходаў, а падатковыя—17,70 міл. руб., або 69,6 проц., дык ужо ў 1925-26 г. роля непадатковых даходаў у дзяржаўным бюджэце рэзка мяняецца і яны складаюць 25,15 міл. руб., або 61,4 проц., а падатковыя толькі 15,81 міл. руб., або 38,6 проц. усіх даходаў. У наступныя гады ўдзельная вага тых і другіх даходаў менш-больш стабілізуецца на адным і тым-жа ўзроўні, прычым у 1927-28 г. 59 проц. усіх рэспубліканскіх даходаў даюць непадатковыя і 41 проц.—падатковыя даходы. На 1928-29 г. значна падымаецца ўдзельная вага падатковых даходаў—да 52,4 проц., з прычыны зьмены заканадаўства па прамысловым падатку.

Што датычыцца напрамку выдатковай часткі дзяржаўнага і мясцовых бюджэтаў, дык патрэбна адзначыць, што ў першы пэрыяд пабудовы бюджэтаў асноўнае месца ў іх займалі адміністрацыйныя выдаткі. З аднаўленьнем і ўмацаваньнем нашых фінансаў і ўступленьнем народнай гаспадаркі БССР на шлях мірнага будаўніцтва і індустрыялізацыі краю — мяняецца структура і абхват выдатковых частак дзяржаўнага і мясцовых бюджэтаў. Разам з гэтым назіраецца значны рост бюджэтаў у абсалютных лічбах.

Балянс дзяржаўнага бюджэту ў 1924-25 г. па фактычным выбананьні складае 22,95 міл. руб., а на 1928-29 г. ён намячаецца ў 85,96 міл. руб. Такім чынам, выдатковая частка дзяржаўнага бюджэту БССР ад 1924-25 г. да 1928-29 г. павялічваецца на 63,01 міл. руб., або на 274,5 проц.

Адносна мясцовых бюджэтаў трэба заўважыць, што ў той час, як выдаткі іх у 1924-25 г. складалі 21,59 міл. руб., дык ужо на 1928-29 г. яны намячаюцца, паводле папярэдніх даных, у суме 50,91 міл. руб., з ростам супроць 1924-25 г. на 29,32 міл. р., або на 135,8 проц. Балянс бюджэтаў, асабліва дзяржаўнага, бурна ўзрастаў да 1926-27 г., ад якога году пачынаецца больш павольны тэмп разьвіцьця іх, галоўным чынам, з прычыны заканчэньня шпаркага працэсу аднаўленьня нашае разбуранае народнае гаспадаркі і пераходу яе на шлях наступовае рэканструкцыі.

Побач са штагодні значным ростам бюджэтаў БССР—з кожным годам, пры зьніжэньні ўдзельнае вагі адміністрацыйных выдаткаў на ўтрыманьне дзяржаўнага апарату, павялічваюцца асыгнаваньні на народную гаспадарку, сацыяльна-культурныя патрэбы і на ўсё тое, што зьвязана з падняцьцем дабрабыту працоўных мас рэспублікі. Аб гэтым яскрава сьведчаць лічбы наступнай табліцы:

Віды выдаткаў.	Па прызначэньні. 1926—1927	Удзел. вага ў бюдж.	1927—1928	% росту.	Удзел. вага ў бюдж.	1928—1929 год	% росту.	Удзел. вага ў бюдж.
(У мільёнах рублёў).								
1. Выдаткі на народную гаспадарку	14,99	29,2	19,09	27,4	32,0	29,71	55,6	34,5
2. Сацыяльна-культурныя патрэбы	10,33	20,1	12,91	24,9	21,6	16,64	28,9	19,3
3. Дзяржаўнае кіраўніцтва	4,02	7,8	3,43	—14,7	5,7	3,57	4,0	4,1

Такім чынам, мы бачым, як аднача́сова з узмацненьнем фінансавай сыстэмы і шпаркім аднаўленьнем народнай гаспадаркі БССР, наступова, з году ў год, растуць нашы дзяржаўны і мясцовыя бюджэты, і за мінулы час мірнага будаўніцтва БССР мы ў гэтым сэнсе пашлі далёка наперад.

На 12 годзе Кастрычнікавае рэвалюцыі дзяржаўны і мясцовыя бюджэты маюць трывалы фундамант для свайго далейшага разьвіцьця і перабудовы на вышэйшай тэхнічнай аснове нашай народнай гаспадаркі, якая ўжо ў сваім поступе перасягнула даваенны пэрыяд. Усё гэта кажа за тое, што матар'яльная база, якая была закладзена ў гістарычныя Кастрычнікавыя дні, з кожным годам павялічваецца і вядзе да завяршэньня будаўніцтва сацыялізму.

Л. Заяц і Ул. Дрывоцікаў.

Пабудуем свае курорты.

У гутарцы з нашым супрацоўнікам старшыня камісіі па вывучэньню вытворчых сіл Беларусі д-р **Трамповіч** паведаміў наступнае аб стане курортнай справы ў БССР.

— Мы можам сказаць з упэўненасьцю, што вельмі рэдка хто з нас ведае аб тым, што ў нас, у БССР, пад бокам ёсьць свае ўласныя здраўніцы, свае курорты. Кожную вясну людзі накіроўваюцца ў Крым, на Каўказ і ў іншыя курортныя месцы Савецкага Саюзу, трацячы на гэта ўсе свае сьвабодныя зьберажэньні. Усе, хто толькі мае магчымасьць, імкнецца паехаць на курорт, каб направіць сваё здароўе.

Тым часам, калі мы, беларусы, не знаёмы з сваімі курортамі, то з імі больш знаёмы людзі з іншых савецкіх рэспублік. Кожную вясну і лета можна спаткаць у Чашніках і Баркаўшчызьне шмат пацыентаў, якіх накіроўваюць сюды ленінградзкія дактары, мы-ж шукаем папраўкі далёка ад БССР. У Чашніках, Баркаўшчызьне і Лагойску ёсьць лекавыя крыніцы, якія могуць абслужыць усіх, каму толькі патрабуецца курортнае лячэньне, у гэтых мясцох могуць быць арганізаваны гразявыя ванны, ня горшыя адэскіх і інш. Хімічны аналіз беларускай лекавай гразі паказвае, што іх толькі трэба пэзвачна апрацаваць салянай квасьнасьцю, і яны ня будуць уступаць лепшым гразявым курортам Савецкага Саюзу.

Трэба яшчэ спыніцца і на тым, што арганізацыя курортаў на тэрыторыі БССР мае надзвычайна вялікае значэньне ня толькі па сваёй таннасьці, але яшчэ і таму, што лячэньне хворых на сухоты лепш праходзіць на месцы і дае больш карысныя вынікі.

Да рэчы трэба адзначыць, што беларускія курорты маглі-б замяніць, былыя ў карыстаньня фінляндзкія курорты, якія ў даваенны час абслугоўвалі трэцюю частку ўсіх курортнікаў былой Расеі. Але перад Фінляндыяй мы маем тую перавагу, што ў нас курортны сэзон больш доўгі, больш сонечных дзён і больш высокая сярэдняя тэмпэратура. Што-ж датычыцца прыгожых краявідаў, то ў Полаччыне ёсьць такія месцы, якія ня ўступяць па сваёй прыгожасьці фінляндзкай прыродзе.

У сучасны момант у Баркаўшчызьне будуецца санаторы на 50 хворых. Зразумела, што гэта толькі пачатак. Мы павінны шырока разгарнуць курортнае будаўніцтва ў межах БССР, каб даць магчымасьць працоўным танна і добра направіць сваё здароўе. Калі-б мы належна разгарнулі курортнае будаўніцтва, можна было-б значна павялічыць курортнае абслугоўваньне хворых розных катэгорый.

Адначасна з гэтым мы намецілі прыцягваць справу па дасьледваньню і вывучэньню нашых курортаў. У наступнае лета камісія па вывучэньню вытворчых сіл Беларусі пры Аддзеле Прыроды і Гаспадаркі Беларускай Акадэміі Навук паставіла сабе задачу заняцца вывучэньнем курортных месц у паўднёвай частцы БССР, дзе па пэўных меркаваньнях ёсьць лекавыя крыніцы і лекавыя гразі, у прыватнасьці па р. Сожу.

Вынікі 2-й усебеларускай нарады працаўнікоў ашчаднай справы.

Нядаўна адбылася нарада працаўнікоў ашчаднай справы.

Цэнтрам увагі нарады было пытаньне аб становішчы працы на вёсцы і мерапрыёмствах у галіне яе ўзмацненьня.

Нарада канстатавала некаторыя дасягненьні ў гэтай галіне, але адзначыла, што дасягнутыя вынікі зьяўляюцца вельмі незадавальняючымі і далёка не адпавядаючымі росту прыбытковасьці сельскай гаспадаркі.

Нарада паставіла асноўнай задачай у далейшай працы ашчадных кас — узмацненьне працы на вёсцы, для чаго прызнала неабходным шырэй уцягнуць у яе вясковы актыў і мясцовых культурных працаўнікоў.

Далей нарада, канстатуючы слабую дзейнасьць камісіі садзейнічаньня ашчаднай справе ў раёнах і сельсаветах, пастанавіла прыняць энэргічныя меры да ажыўленьня іх працы і адначасова прызнала неабходным пашырыць межы працы гэтых камісій у напрамку вядзеньня, імі апрача агітацыі, таксама і практычнай працы па ўцягненьню новых укладчыкаў.

Пры абмяркаваньні становішча ашчаднай справы ў горадзе, нарада канстатавала значны рост укладчыкаў за 1927-28 г., але ўсё-ж гэты рост далёка недастатковы (ахоп 23,5 проц. сяброў саюзу і зусім незначны ахоп неарганізаванага насельніцтва).

Аналізуючы працу кас, якія знаходзяцца пры асобных прадпрыёмствах і ўстановах, нарада прызнала работу гэтых кас недастатковай.

Асноўнай прычынай гэтага нарада прызнала адсутнасьць сувязі ашчадкасы з мясцовымі праф. і партячэйкай, адсутнасьць увагі з боку адміністрацыі прадпрыёмстваў да працы ашчадкасы.

Выходзячы з гэтага, нарада прызнала неабходным перагледзець сумесна з адміністрацыяй і грамадзкімі арганізацыямі прадпрыёмстваў склад вылучаных для ашчаднай працы працаўнікоў і замяніць іх у неабходных выпадках адпаведнымі асобамі.

Для ўнядрэньня ідэй ашчаднасьці ў шырокія колы насельніцтва нарада прызнала неабходным скарыстаць школы, шляхам арганізацыі ў іх «куткоў ашчаднасьці», уводзеньня ў школьныя занятк і «гадзіны беражлівасьці» і г. д.

Адзначыўшы слабую працу кас пры вайсковых часьцях, нарада пастанавіла прыняць меры да ўзмацненьня працы сярод вайсковых частак.

Абгаварваючы пытаньне аб агітацыі і прапагандзе, нарада прызнала неабходным больш асьвятляць у друку працу ашчадкас, шырока скарыстаць насьценгазэты для папулярызацыі ашчаднай справы, прыцягнуць да асьвятленьня і папулярызацыі ашчаднай справы рабселькораў, стварыць сталы кадр агітатараў па ашчаднай справе. Усю агіт.-прапагандысцкую працу нарада прызнала неабходным праводзіць па пляну, які павінен быць узгоднен з мясцовымі партыйнымі і прафэсыянальнымі органамі.

Усе прынятыя нарадай рашэньні павінны быць падрабязна прапрацаваны на мясцох і праведзены ў жыцьцё.

Агульнымі натугамі ашчаднага апарату і савецкай грамадзкасьці ашчадкасы выкануюць той плян і рашэньні, якія 2-я ўсебеларуская нарада працаўнікоў ашчаднай справы прыняла і павялічыць уцягваемыя імі сродкі на патрэбы індустрыялізацыі.

Палесс.

ХРОНІКА.

На будаўніцтве менскага трамваю.

У сувязі з наступленьнем зімы, усе работы па пракладцы трамвайных рэек спыніліся. Зараз ідуць работы па [illegible]. Гэтыя работы працягнуцца да таго часу, пакуль будуць [illegible]. Наогул узяты курс на тое, каб за зімовы перыяд скончыць спайку рэек, што дасьць магчымасьць з вясны распачаць шпаркім тэмпам будаўніцтва. У час зімы будуць таксама весьціся работы па загатоўцы матэрыялаў і здачы ўсіх заказаў на ўсе трамвайныя абсталяваньні. Будзе таксама ўзімку пабудаваны для трамваю мост праз р. Сьвіслач на вуліцы Бакуніна.

У бліжэйшым часе распачынаюцца работы па будаўніцтву электрычнай падстанцыі на тэрыторыі «Эльводу». Для падстанцыі абсталяваньне ўжо заказана ў Аўстрыі.

Да 10-годзьдзя БССР.

[illegible]

Падрыхтоўка саюзаў да перавыбараў саветаў.

[illegible]

Яшчэ 1 вячэрні рабфак.

[illegible]

Падарожжа вакол сьвету.

[illegible]

Прапрацоўка пытаньняў IV дашкольнага зьезду.

[illegible]

Абслугоўваньне беспрацоўных будаўнікоў.

[illegible]

Курсы каапэратыву МЦРК.

[illegible]

Дапамога інвалідам.

[illegible]

„Элісо".

(КІНО «КУЛЬТУРА»).

[illegible]

Карыкатурныя вобразы ў фільму не ствараюць для яго дадатных бакоў, наадварот — перарабляюць у байку, прыдаюць казачны характар. Вера ў тое, што так было сапраўды — гіне бясьсьледна. Прыкладам можа служыць сцэна змаганьня Вашыля з генэральскімі прыслужнікамі. Мы ахвотна верым, што ў горах спрытны і моцны Вашыль лёгка пераможа 10 добра ўзброеных [illegible]

[illegible] з іх ідэалёгіяй.

Але ўсё гэта мае толькі этнаграфічную каштоўнасьць.

С. АЗ.

Менскі дзень.

Курсы краязнаўства адчыняе цэнтральнае праўленьне саюзу Савгандальслужачых для саюзнага актыву. На ўтрыманьне курсаў адпушчаны адпаведныя сродкі.

15 лікпунктаў арганізаваў саюз будаўнікоў у Менску для абслугоўваньня членаў саюзу. Гэтымі лікпунктамі ахоплена да 200 будаўнікоў.

На 2000 руб. закупіла ЦП саюзу будаўнікоў зімовага спартыўнага інвэнтару. Паміж іншым набыты 100 пар лыж для наладжваньня масавых прагулак за горад.

1850 тон льнасемя загатоўлена ў лістападзе месяцы па БССР. Загатоўкі праходзяць здавальняюча.

Калегія НК РСІ задаволіла хадайніцтва Беларускага саматужна-прамысловага саюзу і дазволіла апошняму адчыніць сваё прадстаўніцтва ў Маскве.

1600 руб. адпусьціў Саўнаркам БССР Цэнтральнай Статыстычнай Управе БССР на абсьледваньне месячных бюджэтаў 50 рабочых і 30 служачых.

825 тон пянькі выдзеліў саматужны камітэт ВСНГ СССР для саматужнай кааперацыі БССР на бягучы 1928-29 гаспадарчы год. Вызначаная колькасьць пянькі пойдзе для здавальненьня саматужных арцеляў.

175 вагонаў вотрубей будзе завезена ў БССР у сьнежні месяцы. Гэта колькасьць вотрубей пойдзе для забясьпечаньня малочных арцеляў.

19.000 руб. разьмеркавала ЦП саюзу паперні каў на падвышэньне зарплаты адсталым групам рабочых папяровай прамысловасьці БССР.

Да юбілею Цішкі Гартнага.

Аб'яднаньне пісьменьнікаў „Полымя" наладжвае 15-га сьнежня ў Доме Асьветы літаратурны вечар, ПРЫСЬВЕЧАНЫ 20 ЦІГАДОВАМУ ЮБІЛЕЮ ЦІШКІ ГАРТНАГА. У праграме вечара—даклад аб творчасьці Цішкі Гартнага, успаміны і прысьвячэньні юбіляру і канцэрт.

Напярэдадні 3-й усебеларускай мастацкай выстаўкі.

11-га сьнежня адбылося першае пасяджэньне камітэту 3-й усебеларускай мастацкай выстаўкі. Старшынёй камітэту абран М. Грамыка. Выстаўку пастаноўлена адчыніць 1-га студзеня ў Доме Саюзаў альбо ў Камвузе. Аб'яднаньне „Прамень" будзе прадстаўлена на выстаўцы асобным аддзелам, галоўным чынам, канструкцыйна-мастацкімі працамі.

Выстаўка працягнецца 3 тыдні. Экспанаты на выстаўку будуць прымацца да 25 га сьнежня. Ужо пачалі паступаць першыя партыі экспанатаў.

Падарункі інвалідам у сьвята 10-цігодзьдзя БССР.

Для адзначэньня сьвята 10-цігодзьдзя абвяшчэньня БССР, Нар. Кам. Сацыяльнай Забясьпекі адпускае 8.000 руб. З гэтых сродкаў адпушчана Менскаму акруговаму інспэктарыяту сацыяльнай забясьпекі, Аршанскаму, Віцебскаму і Гомельскаму па 1.000 руб., Полацкаму і Мазырскаму па 800 руб. і Бабруйскаму і Магілеўскаму па 1.200 руб.

Гэтыя сродкі пойдуць на кааперыраваньне і падпісаньне падарункаў гаспадарчага значэньня (сельска-гаспадарчы інвэнтар і г. д.) інвалідам грамадзянскай вайны і былым чырвоным партызанам.

Вывучэньне летапісных славянскіх пляменьняў.

Этнограф Сэрбаў зараз працуе над вывучэньнем гістарычнай мяжы паміж летапіснымі славянскімі пляменьнямі радзімічаў, дрыгвічоў і крывічоў. Па археолёгічных дасьледах і этнаграфічных назіраньнях мяжа гэта ўжо ўстаноўлена ад Быхава па р. Дняпру, па рацэ Ухлясьці, балоту Чыстыя-Лужы, да стоку р. р. Проні з Сожам, а затым па р. Проні да яе вытокаў каля в. Дабрынь, Аршанскай акругі. На ўсход ад гэтае мяжы яскрава выступаюць сьляды культуры радзімічаў, а на захад—дрыгвічоў.

У Дубровенскім р., Аршанскай акругі, мінулым летам экспэдыцыя ЦБ краязнаўства ўстанавіла стык гэтых пляменьняў, дзе з поўначы паміж радзімічамі і дрыгвічамі ўкліньваюцца смаленскія крывічы.

Адзнакі культуры радзімічаў вельмі добра захаваліся там у в. в. Пянька і Жорнаўка, а жыхары іх носяць агульную назву «Гарчан». Дрыгвічы выступаюць з сваёй культурай на захад ад Дабрыні ў напрамку да Воршы. Культура крывічоў заметна па напрамку на м. Лёнва (раней Раманава) і далей на Смаленск.

Археолёгічныя дасьледаваньні паказалі асаблівасьці [illegible] пахаваньня радзімічаў, а таксама асаблівасьці розных рэчаў убраньня. Напрыклад, радзімічы ў старадаўнія часы любілі насіць вялікія завушніцы і розныя грывескі.

У дрыгвічоў старажытная культура мае таксама свае асаблівасьці, што можна бачыць з раскопак Сэрбава каля Менску.

Этнаграфічныя назіраньні гадоў 30-40 таму назад паказваюць асаблівасьці матэр'яльнай культуры, пераважна ў вопратцы і галаўных уборах. Дрыгвічы насілі нізкую магерку, а радзімічы—высокую шапку-валёнку, таксама была розьніца ў спосабах павязкі хустак у дрыгвічаў: хусткі пераважна завязваліся з вялікімі рагамі, а ў радзімічаў—з меншымі ці зусім кругла.

У крывічоў як полацкіх, так і смаленскіх былі свае асаблівасьці ў вопратцы і галаўных уборах. У іх пераважна ўжываліся белыя палатняныя насовы, на падабенства белай сьвіткі, а хусткі завязваліся ў большасьці кругла.

Асінаўскае балота, як відаць, паслужыла ў свой час мяжой паміж радзімічамі, дрыгвічамі і крывічамі.

С У Д.

РАСТРАТЧЫК СА СТАЖАМ.

Наум Майсеяў Накумаў у дарэвалюцыйны час меў у г. Менску ўласную друкарню. Жылося Накумаву добра—ня ведаў ён ніякай справаздачы і ні перад кім не адлічваўся.

Пасьля Кастрычнікавага перавароту жыцьцё Накумава зьмянілася — уласнай друкарні няма і сродкі к жыцьцю трэба здабываць уласным гарбом.

Пражыўшы некаторы час на сродкі нажытыя раней, Накумаў пачаў шукаць працу і, як свой, хутка атрымаў пасаду ўпаўнаважанага друкарні Беларускай вайсковай акругі. На гэтай пасадзе Накумаў працаваў да ліквідацыі друкарні.

Як упаўнаважаны, Накумаў меў справу з грашыма, атрымліваў ад заказчыкаў грошы, якія павінен быў здаваць з прадстаўленьнем грашовай справаздачы, але Накумаў грашовых запісаў не рабіў, справаздачы не складаў, а грошы за заказы проста клаў у кішэні і лічыў, што ён гаспадар друкарні.

Пасьля ліквідацыі друкарні ў кішэні Накумава так і засталося 2525 р. 95 к. Перайшоўшы на пасаду ў друкарню імя «Сьмірнова» ў г. Смаленску і выконваючы абавязкі таксама ўпаўнаважанага, Накумаў такім-жа шляхам і там растраціў 324 р. 69 кап. Акрамя паказаных сум Накумаў не адлічыўся па авансах.

У часе папярэдняга сьледства ў пракуратуру Менакругі ад дзяржаўнай друкарні „Саха і Молат" у г. Магілеве паступіла заява, у якой друкарня піша, што Накумаў не адлічыўся за заказы на суму 729 р. 5 к. і просіць прыцягнуць Накумава да адказнасьці, як растратчыка.

На судзе факт растраты на першых двух друкарнях пацьвердзіўся, а адносна растраты 722 р. 5 к. па друкарні «Саха і Молат» справа не дасьледавана.

Менскі Акруговы суд, разгледзіўшы справу, на аснове 1 ч. 113 арт. К. К., прыгаварыў Наума Майсеева Накумава на тры гады зьняволеньня, з пазбаўленьнем у правох на 40 арт. Кр. К. на два гады па адбыцьці пакараньня.

На аснове 327 арт. Кр. П. К, суд задаволіў грамадзянскі іск і прысудзіў з Накумава на карысьць кіраўніцтва Беларускай вайсковай акругі 3570 р. і на карысьць друкарні імя «Сьмірнова» 324 р.

Амністыя да Накума, як да злоснага растратчыка, не дастасавана.

Справа адносна растраты Накумавым 729 р. 5 к. па друкарні «Саха і Молат» вылучана і накіравана Магілеўскаму пракурору для сьледства.

Я.

Паштовая скрынка.

Мікаею з Барысава.—„Дзе вочы РВК" —перадана ў Менскую акр. РСІ.

„Пявучцы". „Гаспадар-цар-бацюшка"—туды-ж.

Адамовічу С. „Аб піўной" друкавацца не будзе. Раз не дазваляюць адчыняць, дык і добра.

Сьвінабоеву С. М. У адказ на ваша запытаньне ЦБ Пралетстуду паведамляе, што пры ўмовах агульнага недахопу стыпэндый, якімі ў сярэднім забясьпечана да 50 проц. студэнцтва па БССР, стыпэндыі выдаюцца ў першую чаргу рабочым і іх дзецям, сялянам, батракам, беднякам, часткова серадніакам і зусім у малым ліку служачым. Паколькі процант забясьпечаньня не можа абхапіць памянёныя групы, ЦБ Пралетстуду лічыць правідловай пастанову С.-Г. Акадэміі, якая вам адмовіла ў стыпэндыі, як сыну былога стражніка.

Будзіну «Аб рабоце нацыянальных саветаў БССР» было зьмешчана ў дадатку № 4 „Саветы Беларусі". Гэтага-ж другі раз зьмяшчаць у газэце няма сэнсу.

Апавяшчэньні.

У нядзелю 16-12, а 2 гадзіне дню, у памяшканьні Фрунзэўскага РК ЛКСМБ адбудзецца нарада сэкратароў ячэек ЛКСМБ і шэфпрацаўнікоў членаў бюро юнсэкцый, шэфт-ва і камсамольцаў, вылучаных ячэйкамі для шэфпрацы, па пытаньню задачы шэфпрацы ў зьвязку з перавыбарамі саветаў.

Сёньня, а 7-ай гадзіне ўвечары, у малой залі клюбу К. Маркса адбудзецца агульны сход менскай філіі Белар. Асацыяцыі Пралетарскіх Пісьменьнікаў.

На парадку дню:

1. Вынікі зьезду і чарговыя задачы.
2. Выбары бюро філіі.

Прысутнасьць сяброў асацыяцыі абавязкова.

Уваход вольны.

Адказны рэдактар
М. КУДЗЕЛЬКА.

БЕЛДЗЯРЖТЭАТР

Чацьвер, 13 сьнежня,

„ЗАПЯЮЦЬ ВЕРАЦЁНЫ"

Саюзу Працасьветы.

Пачатак роўна а 8 гадзіне ўвечары.

КІНО-ТЭАТР «КУЛЬТУРА».	БАЯВІК СЭЗОНУ „ЭЛІСО". Пачатак 1-га сэансу а 7 гадзіне.
КІНО „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА".	З аўторка, 11 сьнежня „ІЛОНА". Звыш праграмы: 2-гі тыдзень гастроляў сатырыка С. ВРОНСКАГА.
КІНО «ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ».	З аўторка, 11 сьнежня „ЖОНКА САБЕІДА".
1-ы ДЗІЦЯЧЫ КІНО-ТЭАТР «ЮНЫ ПІАНЭР».	Гістарычны фільм „КАНЕЦ ДЫНАСТЫІ РАМАНАВЫХ". Звыш праграмы: культфільм «ВОЯХАЎБУД»

АБАВЯЗКОВА РЭГІСТРАВАЦЬ ДАШКОЛЬНЫЯ ГРУПЫ.

Менскі Акруговы Інспэктарыят Народнае Асьветы, на аснове абавязковае пастановы Менскага Гарсавету ад 8-II 28 г. за № 7, прапануе ўсім грамадзкім арганізацыям і прыватным асобам г. Менску зарэгістраваць у Інспэктарыяце (Пляц Волі, дом № 4) усе адчыненыя імі дашкольныя групы незалежна ад ліку дзяцей, якія ў іх знаходзяцца.

Інспэктарыят Нарасьветы.

УПАЎНАВАЖАНЫЯ МЯСЦКОМАЎ ПРАЦАСЬВЕТЫ! СЬПЯШАЙЦЕСЯ ПРЫСЛАЦЬ ПАДПІСКУ НА КОНКУРС

ЗАСТАЛОСЯ ЎСЯГО ДВА ТЫДНІ.

УСЯ ПРЫСЛАНАЯ ПАДПІСКА ЗАЛІЧАЕЦЦА НА КОНКУРС

ПЕРШАЯ ПРЭМІЯ 165 РУБЛЁЎ.

ЛІК ПРЭМІЙ НЕ АБМЕЖАВАНЫ.

АДКРЫТА ПАДПІСКА НА 1929 ГОД НА ШТОДЗЁННУЮ ЦЭНТРАЛЬНУЮ БЕЛАРУСКУЮ ГАЗЭТУ „САВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ", орган ЦВК Беларусі

БЯСПЛАТНА 3 білеты гадавым падпісчыкам

БЯСПЛАТНА 1 білет паўгадавым падпісчыкам

ЛЁТАРЭЯ 15 студзеня 1929 г.

Будзе разыграна 50 каштоўных рэчаў.

У ЛЁТАРЭІ БУДУЦЬ УДЗЕЛЬНІЧАЦЬ ТОЛЬКІ ІНДЫВІДУАЛЬНЫЯ ПАДПІСЧЫКІ.

ЛЁТАРЭЙНЫЯ БІЛЕТЫ ВЫСЫЛАЮЦЦА ПА АТРЫМАНЬНІ КВІТКА АБ ЗДАЧЫ ПАДПІСКІ.

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА:

УПАЎНАВАЖАНЫМІ ГАЗЭТЫ, УСІМІ ПАШТОВА-ТЭЛЕГРАФНЫМІ АДДЗЯЛЕНЬНЯМІ, КОНТРАГЭНТАМІ, АГЭНТАМІ І АДДЗЯЛЕНЬНЯМІ «ИЗВЕСТИЙ ЦИК СССР».

УМОВЫ ПАДПІСКІ:

на год—8 руб., на 6 мес.—4 руб., на 1 мес.—90 кап.

Галоўлітбел 302

1-я дзяржаўная друкарня.